DEC 28 1950

VIENYBĖ

Lithuanian National Weekly

New York Public Library 470 Fifth Ave.

[illegible] N. BROOKLYN, N. Y. PENKTADIENIS, 1950 M. GRUODŽIO (DEC.) 22 D. KAINA 10 C.

Šiandien

Linksmų Kalėdų
Išimties stovis
Fl. Korsakaitė
Apie Antaną Olį

JUOZAS TYSLIAVA

Jau beveik du tūkstančiai metų, kai kartojama:

"Taika ir ramybė geros valios žmonėms žemėje."

Deja, švęsdami šias Kalėdas, mes kaip tik pasigendame tų trijų dalykų — taikos, ramybės ir geros valios.

Berods, nuo Kristaus gimimo iki šių dienų, — ar mūsų planeta, kurioje tebeviešpatauja žmogus, bent kiek daugiau turėjo tos taikos, tos ramybės, tos geros valios?

Homo homini lupus. Žmogus žmogui — vilkas.

Nežiūrint to, mes linkime visiems šio laikraščio skaitytojams linkmų Kalėdų švenčių.

***

Ar prezidento Trumano išimties stovio paskelbimas, kaip dabar kai kurių yra manoma, reiškia eventualų karo paskelbimą?

Mat, kai prezidentas Wilsonas paskelbė išimties stovį, tai sekantis kongreso žygis buvo karo paskelbimas Vokietijai ir jos sąjungininkams.

Panašiai atsitiko su Roosevelt: jam paskelbus išimties stovį, netrukus Amerika buvo priversta paskelbti karą Vokietijai ir Japonijai.

Ar istorija ir vėl pasikartos, tai pareis nuo to, kaip elgsis mūsų priešas — ši kartą Sovietų Sąjunga.

***

Kalbant apie naują karą, reikia atsiminti, kad karas, kuri 1941 m. pabaigoje kongresas nutarė paskelbti Vokietijai ir Japonijai, iki šiol dar nėra atšauktas.

Kiek tai liečia dabartinį išimties stovį, tai jis yra svarbus ir tuo atveju, kad šį kartą Amerika savo ginklavimosi gamybą nukreipia prieš "komunistinį imperializmą."

Žodžiu, ne prieš Hitlerį, kurio jau nėra, bet prieš Staliną, kurio šiandien taip pat nebūtų, jeigu ne Amerikos pagalba...

***

Florence Korsakaitė, apie kurios rečitalį labai palankiai atsiliepė didieji New Yorko dienraščiai, yra jauna ir stipri vokalinio meno pajėga.

Čia turėtume sutikti su eiliniu dainos mėgėju, kuris šiuo atveju pasakytų:

"Tai nauja, šviesi žvaigždė, tekanti mūsų meno padangėje."

Gali tik gailėtis tie, kurie nedalyvavo tame Korsakaitės rečitalyje.

Laimei, Florence Korsakaitė dainuos jubiliejiniame Vienybės koncerte, kuris įvyks ateinančių metų vasario mėnesio 4 d.

Taigi, New Yorko lietuvių publika dar turės progos ją išgirsti.

***

Tas faktas, kad advokatas Antanas Olis išrinktas Chicagos sanitarijos skyriaus patikėtinių tarybos pirmininku, yra labai svarbus, reikšmingas ir sveikintinas.

Tai nėra eilinis politinis mūsų tautiečio laimėjimas.

Nenuostabu, kad šį mūsų visų laimėjimą taip nuoširdžiai įvertino Chicagos kataliku dienraštis.

Siek tiek keistoka, kad kiti Chicagos lietuvių laikraščiai šiuo atveju laikėsi gana santūriai.

Kaip ten bebūtų, mes, rytiniu valstybių lietuviai, nuoširdžiai sveikiname Antaną Olį tose pareigose.

VAKARŲ VALSTYBĖS RUOŠIASI GINTIS

Gen. Eisenhoweris — vyriausias jungtinių karo jėgų vadas

Pavojams iš Rytų didėjant, Briusely susirinko užsienio ir karo ministeriai 12-kos Vakarų valstybių, kurios priklauso prie Atlanto pakto.

Per pasitarimus buvo prieita vieningos nuomonės, organizuoti tarptautinę, kariuomenę, pritraukus prie jos Vakarų Vokietiją ir išrinkus vyriausią karo jėgų vadą. Pagal išdirbtą mobilizacijos planą, tarptautinė Vakarų kariuomenė turės vieną milijoną vyrų 1953 metais (iki to laiko, tikima, rusus prilaikys Amerikos atominės bombos). Gynybos linija eis nuo Arktikos (šiaurės Norvegijos) iki Viduržemio jūros.

Įsteigta bendra karinė gamybos įstaiga, kuri planuos karo žaliavų ir ginklų gaminimą bei jų paskirstymą.

Atlanto pakto konferencijoj buvo nutarta jungtinių karo jėgų vadovavimą patikėti amerikiečiui. Užsienio reikalų ministeriui Achesonui atsiuntus šį nutarimą prezidentui Trumanui, pastarasis paskyrė gen. Eisenhowerį vyriausiu jungtinių Atlanto pakto šalių karo vadu.

Tuoj po Naujų metų gen. Einsenhoweris, buvęs karo metu sąjungininkų armijos Europoj vadas, išvyksta į Europą vadovauti Vakarų Europos apsiginklavimui. Jo būstinė numatyta Versaly, prie Paryžiaus, iš kur jis vadovavo Hitlerio armijos naikinimą per paskutinį karą.

Nutarimai dėl Vokietijos apginklavimo yra slapti. Patirta tiktai, kad prancūzų ir anglų užsienio reikalų ministeriams yra pavesta išdirbti smulkų susitarimo su vokiečiais planą. Esą nutarta priimti rusų pasiūlymą, susitikti keturiems didiesiems (Amerikai, Anglijai, Prancūzijai ir Sovietų Rusijai) dar kartą svarstyti taikos klausimus. Rusai pasiūlė svarstyti vien tik Vakarų Vokietijos klausimą. Vakarų didieji tačiau nori, kad tokioje konferencijoje būtų svarstomi visi pasauliniai klausimai, nuo kurių išsprendimo pareina karas ar taika.

Ištrmeia komunistą

Aleksander Bittelman, Amerikos Komunistų partijos centro komiteto narys, ištremiamas į Rusiją, iš kur jis kilęs. Jis atvyko į Ameriką 1931 m. nelegaliai, būdamas jau tada Rusijos komunistų partijos nariu. Nežiūrint to, kad jis buvo komunistas ir kad vykdamas iš Kanados neturėjo sutvarkytos vizos, jis galėjo apsigyventi Amerikoj, dalyvauti priešamerikoninėj veikloj 15 metų.

Naujos amerikiečių divizijos į Europą

Vyr. štabas praneša, kad netrukus Amerika siunčia į Europą dvi naujas divizijas, jos įeis į taptautinę Atlanto pakto šalių armiją, kuri pradžioj numatyta sudaryti iš 50-60 divizijų.

Amerikos karinės jėgos Vokietijoj ir Austrijoj bus padidintos iki 10 divizijų. Tuo tarpu Amerika turi Europoj tik dvi divizijas kovai pasiruošusių karių. (Amerikos kovos divizija turi 18,000 vyrų).

Dar sparčiau, negu pėstininkai, bus stiprinamos Amerikos oro jėgos Europoj. Oro jėgų štabas pašaukia penkias naujas grupes, bet nepasako, kur jos bus siunčiamos. Oro grupė turi vidutiniškai 75 lėktuvus.

AMERIKIEČIAI BAIGIA IŠSIKELTI

Komunistų lankas apie amerikiečių ir kitų UN dalinių prietilčį Korėjoje šiaurės rytų pajūry, aplink Hungnam uostą, darosi vis siauresnis, bet šį spaudimą amerikiečiai, jūrų ir oro jėgų padedami, pajėgė išlaikyti dvi savaites. Per tą laiką didžioji dalis Amerikos ir Pietų Korėjos kareivių, kurie prasimušė iki pajūrio, yra jau išgabenti iš šio pavojingo apsupimo.

Karo vadovybės tikslas ya ne tik išgelbėti vyrus, bet išgabenti kiek galint daugiau karo reikmenų. Pajūry 5 mylių ilgio ir 2 mylių plote, šiuo metu atsitraukimo operacijos eina į galą. Priešas deda visas pastangas tuos veiksmus sutrukdyti, bet tai nėra jam lengva dėl milžiniškos artilerijos ugnies, siunčiamos iš amerikiečių ir anglų karo laivų. Tarp laivų, dengiančių atsitraukimą, yra garsusis 45,000 tonų kautynių laivas Missouri, kuriame buvo pasirašytos japonų pasidavimo sąlygos per paskutinį karą.

Paskutinėmis dienomis amerikiečiai užleido priešui Yonpo aerodromą, per kurį buvo lėktuvais gabenami sužeisti kariai. Bendra padėtis šiame apsupimo lanke nelaikoma dėl to kritiška. Nuostoliai yra neišvengiami, vykdant "Dunkirko" pobūdžio operacijas. Jie atrodo bus labai maži. Tai bus galingo karo laivyno ir aviacijos nuopelnas. Šiuo metu Hungnam ilankoj, iš kur visą laiką apšaudomas besiveržiantis priešas, yra be minėto kautynių laivo Missouri, du sunkieji kreiseriai Rochester ir St. Paul, šeši lėktuvnešiai, trys raketinės artilerijos laivai, keliasdešimt naikintojų ir minlaivių.

Korėjos kautynių erdvėj pirmą kartą pasirodė patys naujausi Amerikos didieji naikintojai Sabre, kurie jau spėjo susikauti su pačiais stipriausiais rusų MIG lėktuvais, ir vieną jų numušti. Jeigu ne saugi Mandžūrijos teritorija, Amerikos lakūnai sako, būtų buvę numušta daugiau rusų lėktuvų.

Iš paimtų į nelaisvę priešo karių, vyr. Jungt. Tautų vadovybė patyrė, kad Šiaurės Korėjos perorganizuotos jėgos siekia apie 150,000 vyrų. Be to, apie 50,000 šiaurės korėjiečių esą Mandžūrijoj. Pagrindinę karo jėgą sudaro kinų raudonoji armija, siekianti 1 milijoną karių.

KUO KALTINAMAS JUSTAS PALECKIS

Jau žinoma Amerikos lietuvių visuomenei, kad J. Paleckis parašė knygą "Sovietskaja Litva," kurioje jis vaizduoja istorinę lietuvių tautos praeitį. Tais pačiais metais gruodžio mėn. rusų recenzentas A. Golubev'as "Izvestija" Nr. 306 teigiamai įvertino tą knygą ir pasidžiaugė, kad Paleckis nuosekliai išdėstė istorinę Lietuvos praeitį. Praėjo metai. Ir staiga ta pati knyga pasidarė niekam netikusi ir pilna stambių klaidų. Lietuvos komunistų partijos CK sekretorius Vladas Niunka skubiai rašo naują tos knygos recenziją. Ją įdėjo rusų žurnalas "Kultura i Žizn."

Niunka savo recenzijoje visiškai sukoneveikia Paleckio knygą ir tuo pačiu patį Paleckį. Anot Niunkos, Paleckis, rašydamas apie lietuvių tautos laisvė kovos (mūsiškai tariant nepriklausomybės kovas, iškėlė "vieningos srovės teoriją," kuri yra viena labiausiai paplitusių formų buržuazinei nacionalistinei (mūsiškai tautinei lietuviškai) ideologijai pratemti. Ir paaiškina kas tai yra toji "vieningos srovės teorija." Tai esanti teorija, kuri teigia, kad Lietuvos laisvės kovose dalyvavo visa tauta, kad toje knygoje neminima klasių kova. Anot Niunkos ,toks tvirtinimas esąs melagingas. Buržuazinės santvarkos sąlygomis negali būti tautinės vienybės. Girdi, tą pačią, Paleckio išdėstytą teoriją, mėgina pratempti ir visi buržuaziniai nacionalistiniai išperos ir jų pakalikai. Atseit, ir Paleckis yra toks pat buržuazinis išperas. Paleckis, mat, užmiršo ir kaip visi kiti buržuaziniai istorikai Lietuvos nepriklausomybės pradžią, iš inercijos susiejo su "Aušros" pasirodymu ir Basanavičiaus vardu. Tas Niunkai kaip tik labiausia ir nepatinka. Basanavičius, kuris visai Lietuvai buvo tapęs patriarchu, Niunkai yra tik paprastas buržuazinės diktatūros steigėjas. Nepatinka Niunkai, kad Paleckis "Varpo" žurnalą pavaizdavo kaip demokratinės linkmės organą ir pervertino visą Vinco Kudirkos sukeltą sąjudį.

Niunka tepripažįsta tik du istorinius vardus, tai esą... Leninas ir Stalinas. Visi kiti vardai turėtų būti iš tautų istorijų išbraukti. Varpas propagavęs klasių taiką, o marksistinis istorikas turįs žiūrėti tik klasių kovos. Anot Niunkos, lietuvių tautos laisvės kova prasidėjusi 1840-50 metais ir išsiliejusi 1863 metų valstiečių sukilimu, kuriam vadovavo "rusai" (tai melas jie nebuvo rusai) revoliucionieriai Kalinauskas ir Sierakauskas, kurie rusų ir buvo pakarti. Toliau jau toji "laisvės kova" persimetusi į 1870-80 metų revoliucinius ratelius, kada lietuviai, drauge su rusais, kovojo prieš carą. Taip bent moko VKP (b) istorija. O po to jau turėtų būti padarytas šuolis iki 1919 metų "tarybinės" valdžios įkūrimo Lietuvoje, vadinasi, į laikiną bolševikų okupaciją. Toliau — vėl šuolis per visą Lietuvos Nepriklausomybės laikotarpį iki naujos bolševikų okupacijos 1940 m. Dabar, kai rusiškieji bolševikai visiškai Lietuvą okupavo, Paleckiui ir Niunkai toji lietuvių tautos "laisvės kova" yra galutinai baigta ir bolševikiškai suprasta "laisvė" atsiekta.

Pastaroji Paleckio knygos recenzija neatsitiktinai sudėta su valdžios viršūnių Estijoje, Latvijoje valymu. Estiškasis "paleckis" apkaltintas apsileidimu, dingo, kaip įprasta sovietinėje sistemoje tiems maurams, kada jų pasitarnavimas daugiau nereikalingas. Ir Latvijos "paleckis," apkaltintas apsileidimu. Atsitikimas su Paleckio knyga rodo, kad jo, kaip mauro darbas Lietuvos okupantams daugiau nereikalingas. Dėl to jam atsivėrė platus kelias pas estiškąjį "prezidentą" Palį.

Pernai, apie šį patį laiką, latvių naujakuriai pradėjo leisti šešių puslapių savaitraštį LAIKS, kurio metinė prenumerata buvo 11 dolerių.

Dabar tas laikratis jau turi savo spaustuvę, eina du kartus savaitėje ir jo metinė prenumerata — 16 dolerių...

Latviai stebisi, kaip lietuviški savaitraščiai, gaudami tris ar keturis dolerius metinės prenumeratos, gali išsiversti.

Mes taip pat stebimės. Ypač dabar, kai viskas taip brangu.

Tuo tarpu mūsų skaitytojai... Ak jie dažnai pamiršta ir tą pačią prenumeratą užsimokėti.

Vargše, ta mūsų spauda.

KALĖDŲ ŠVENČIŲ PROGA

Nuoširdžiausi sveikinimai mieliems Vienybės draugams bendradarbiams ir skaitytojams, kurie šiandien išblaškyti po visus penkis žemynus.

Tegu išsipildo jūsų asmeniški troškimai, tegu įvyksta, ko mes visi vienodai geidžiame— tegu per amžius bus laisva Lietuva. — VIENYBĖ

Draudžia kelti kainas

Ekonominės stabilizacijos agentūra (ESA) praneš Amerikos prekybininkams ir pramoninninkams, kad draudžiama imti aukštesnes kainas už prekes, negu jos buvo šių metų gruodžio 1 dieną.

Prezidentas Trumanas pareiškė, kad kainos, kurios paskutiniu metu buvo pradėtos kelti, galės būti atstumtos ir toliau, negu gruodžio 1 dieną. Tai nustatysianti minėta įstaiga.

Dėl kainų kėlimo yra įvykęs didelis ginčas su General Motor įmonėmis, gaminančiomis Chervolet, Pontiac, Buick ir visą eilę kitų automobilių. Vyriausybei uždraudus kelti automobiliams kainas, Gen. Motor atsisakė pardavinėti 1951 metų automobilius. Dėl to gresia nedarbas, ir dėl tos pačios priežasties automobilių darbininkų unija su Walter Reuther priešaky ėmėsi tarpininkauti. Gen. Motor įrodinėja, kad kainos ėmė kilti ne nuo gruodžio mėnesio, bet nuo Korėjos karo pradžios arba net dar anksčiau. Pav. plieno kainos buvo pakeltos 4 doleriais už toną dar anksčiau. Gali būti, kad ir žaliavų kainos ir ankstybesni kainų pakėlmai bus grąžinti į senąjį lygį.

AR AMERIKA APLEIS EUROPĄ?

Nepasisekimai Korėjoj ir UN stiprina izoliacionistus

Robert Taft, republikonų partijos dešiniojo sparno vadas praėjęs į senatą didesniu negu anksčiau balsų skaičiumi, pasakė, "kad tik idiotas šiandien gali būti izoliacionistu."

Tačiau visa eilė republikokonų senatorių ir kongreso atstovų, norinčių matyti kandidatu į prezidentus ne Dewey, o Taftą, paskutinėmis savaitėmis pasisakė visiškai pritarią Hearsto spaudos kampanijai, ir reikalaujančiai:

1) atitraukti Amerikos karines jėgas iš Korėjos.

2) išstoti iš Jungtinių Tautų Organizacijos,

3) nutraukti karinę ir ekonominę paramą Europos tautoms,

4) stiprinti savo ir savo kaimynų Amerikoj (Kanados, Pietų Amerikos) karinę galią.

Tuo tarpu, kol Amerikos dabartinei politikai (kuria republikonai vadina internacionalistine) vadovauja demokratų partija, netenka laukti tokio staigaus Amerikos politikos pasikeitimo Europos atžvilgiu, bet darant išvadas iš paskutinių rinkimų, ir prileidžiant, kad per papildomus Kongreso rinkimus, o taip pat per prezidento rinkimus gali laimėti republikonai, Amerikos grįžimas prie senosios izoliuotos laikysenos, gali būti visiškai įmanomas dalykas.

Prie to reikia pastebėti, kad Amerikos izoliacinistai netelpa republikonų partijoj. Šitos politikos šalininkų yra nemaža ir demokratų partijoj, ir po nesekmingos intervencijos UN vardu Korėjoj tokios mintys plečiasi visoje Amerikos tautoje.

Didelį sambruzdį Amerikos spaudoje ir politikos sferose sukėlė buv. Amerikos ambasadorius Anglijoj Joseph Kennedy pasakyta kalba Virginijos universitete. Jis savo kalboj pasisakė griežtai prieš Angliją ir Vakarų Europą, patardamas palikti jų politinius ir karinius reikalus tvarkyti joms pačioms, o Amerikai žiūrėti savo tautinių reikalų, stoti į karą su rusais ar kitais priešais tada, kada to reikalaus Amerikos interesai, o ne UN, kurios narių tarpe yra ir Amerikos priešai, turtikslo kenkti Amerikos tautiniams reikalams.

Proizoliacionistinę politiką pradeda remti ir žinomas Amerikos politinis komentatorius Walter Lipman, kuris paprastai Europoj laikomas labai artimu Valstybės Departamento sluoksniams.

Kareivis Korėjoje melžia paklydusią karvę.

IŠ VISO PASAULIO

Šiaurės Korėjos vyriausybė pareiškė, kad ji nusistačiusi užimti visą Korėją ir sudaryti vieną visai Korėjai vyriausybę.

Prezidentas Trumanas pareiškė, kad neatsižvelgiant į republikonų senatorių daromą spaudimą, valstybės sekretorius D. Achesonas iš savo pareigų ne bus atleistas.

Anglija pasiuntė į Voiketiją 20,000 kareivių. Sausio ir Vasario mėnesiuos bus išsiųsti motorizuoti daliniai.

Sovietų Sąjungoje ties Kaspijos jūromis yra nedidelis miestelis Nju Jorko vardu. Šio miestelio gyventojai pareiškė, kad jiems "gėda" gyventi to vardo mieste ir paprašė jį pakeisti.

Atlanto pakto Europos ginimo vyriausias vadas gen. Eisenhoweris pareiškė: "Aš pasistengsiu išlaikyti taiką. Bet tai bus sunkus ir negreit išsprendžiamas uždavinys.

Prezidentui Trumanui suteikiami ypatingi įgaliojimai pertvarkyti valdžios įstaigas ir pasirašyti sutartis su privačiomis įmonėmis.

Atstovų Rūmai priėmė įstatymą, pagal kurį kiekvienas Amerikos kareivis bus nemokamai apdraustas 10,000 dolerių sumai.

Pietų Korėjos sostinė Seulas bus sąjungininkų ginamas, nors miesto gyventojai iš miesto bėga.

Europa padarė dar vieną žingsnį į savižudybę

MASKVOS PRAVDA APIE BRIUSELIO KONFERENCIJĄ

Maskvos Pravda pranašauja, kad Briuselyje JAV spaudimu padaryti nutarimai apginkluoti Vakarų Vokietiją, bus dar vienas žingsnis į savižudybę. Komunistinio oficiozo žodžiais, "kanibališki Amerikos planai pasmerkti nepasisekimui." Nes "paprastas žmogus trokšta taikos ir pasiruošęs dėl jos kovoti."

Laikraštis kaltina Prancūzijos vyriausybę, kad ji "gėdingai kapituliavusi prieš Ameriką".

Vokiečiai, esą, už savo bendradarbiavimą su Amerika, paprašę labai aukštos kainos. Ir Amerika esanti pasiruošus tą kainą užmokėti. "paprastas Amerikos išskaičiavimas Vokietijoje atgaivinti nacistinę karo mašiną." Taip pat esą siekiama prie valdžios vairo pastatyti neo nacistinę kataliikišką vyriausybę. O ši sukursianti amerikonišką žandarmeriją Europoje.

Amerikos Lietuvių Savaitė

Sveiki sulaukę Kalėdų Švenčių

Kalėdų švenčių proga Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo valdybos ir administracijos vardu reiškiu visiems lietuvių tremtinių šalpos darbo bendradarbiam ir geradariams nuoširdžius sveikinimus ir linkėjimus, o esantiems tremtyje lietuviams linkiu kuo greičiausiai susilaukti gražesnio ir šviesesnio rytojaus Laisvoje Tėvynėje.

Kan. Dr. J. B. Koncius
BALF-o pirmininkas.

Adv. V. Dragūnas lankėsi Chicagoj

CHICAGO, ILL. — Neperseniai čia lankėsi brooklynietis advokatas Vincas Dragūnas-Drake. Jis, kaip teko patirti, buvo atvykęs vienos didžiulės biznio bendrovės, kuriai jis tarnauja, reikalais. Ta proga svečias, rodos, turėjo pasikalbėjimą su adv. A. Oliu, Chicagos Sanitary District patikėtinių tarybos pirmininku.

Kaip žinoma, savo laiku adv. Dragūnas buvo republikonų partijos kandidatas į kongresą. Jis pralaimėjo prieš savo oponentą vos keletu šimtu balsų. Bet ir tai atsitiko, kaip brooklyniečiai kalba, kai kurių mūsų veikėjų nelemtų pastangų dėka. Tai buvo jų kerštas adv. Dragūnui už tai, kad jis teisme iškėlė nemalonios atminties Atstatymo Bendrovės bylą, kurioje kai kurie tų veikėjų buvo paliesti.

Aplamai, pasikalbėjus su svečiu, gaunasi labai teigiamas įspūdis. Adv. Dragūnas yra nepaprastai turtinga asmenybė, visu kuo primenanti mūsiškį Olį. Jeigu man būtų leista išsireikšti, tai aš pasakyčiau, kad šie du vyrai—Olis ir Dragūnas — yra gabiausi lietuviai advokatai Amerikoje.

S. G.

A. a. Dipl. Stat. inž. Povilas Litas

1950 metų gegužės mėn. 3 d., 2 val. mirė Dipl. stat. inž. Povilas Litas.

Povilas Litas gimė 1884 m. sausio mėn. 9 d. Rusijoje, Tverės gubernijoje, Belozerskoje.

1905 m. jis įstojo į Rygos Polytechnikos Instituto Inžinerijos Fakultetą, kur baigė aukštuosius statybos inžinerijos mokslus ir, atlikęs diplominį darbą ir jį specialioje komisijoje apgynęs, gavo Dipl. Stat. Inžinieriaus laipsnį.

1914m. pradžioje St. Peterburgo didžiulės statybos firmos Serk & Co. pavedamas Rygoje suorganizavo Architektūros Biurą ir pradėjo vykdyti statybos darbus.

1918 m. rudeniop jis būvo Plentų, Vandens kelių ir Uostų Valdybos Direktorius.

1920-23 m. jį mobilizavo Lietuvos kariuomenė į aviaciją, kur jis dirba kaip aviacijos parko inžinierius. Vėliau grįžo vėl į Susisiekimo Ministeriją.

Nuo 1928 m. jis buvo pakviestas ir dirbo apskrities inžinierium Utenos, Rokiškio ir Šiaulių apskrityse iki 1941 m., kada jis būvo išgabentas į Vokietiją inžinieriaus darbams prie vokiečių aviacijos.

Šių metų balandžio 30 d. per amerikiečių mokyklą Augsburge jis gavo pakvietima profesoriauti Marylando Universitete kaip kalbų dėstytojas. Iš amerikiečių mokyklos grįžtant jam su staigia, linksma žinia, pakelėje jį pagavo širdies priepuolis taip, kad jį reikėjo jau vežte vežti namo. Skausmai jį kankino tris dienas. Priežastis buvo "angina pectoris".

Tebūna Tau, brangus collega, lengva toli žemė amžiam poilsiui! Mes gi reikiame tavo likusiems šeimos nariams ir giminėms giliausią užuojautą.

Prof. J. Šimoliūnas

DEŠIMTIES METŲ JUBILIEJAUS MINĖJIMAS

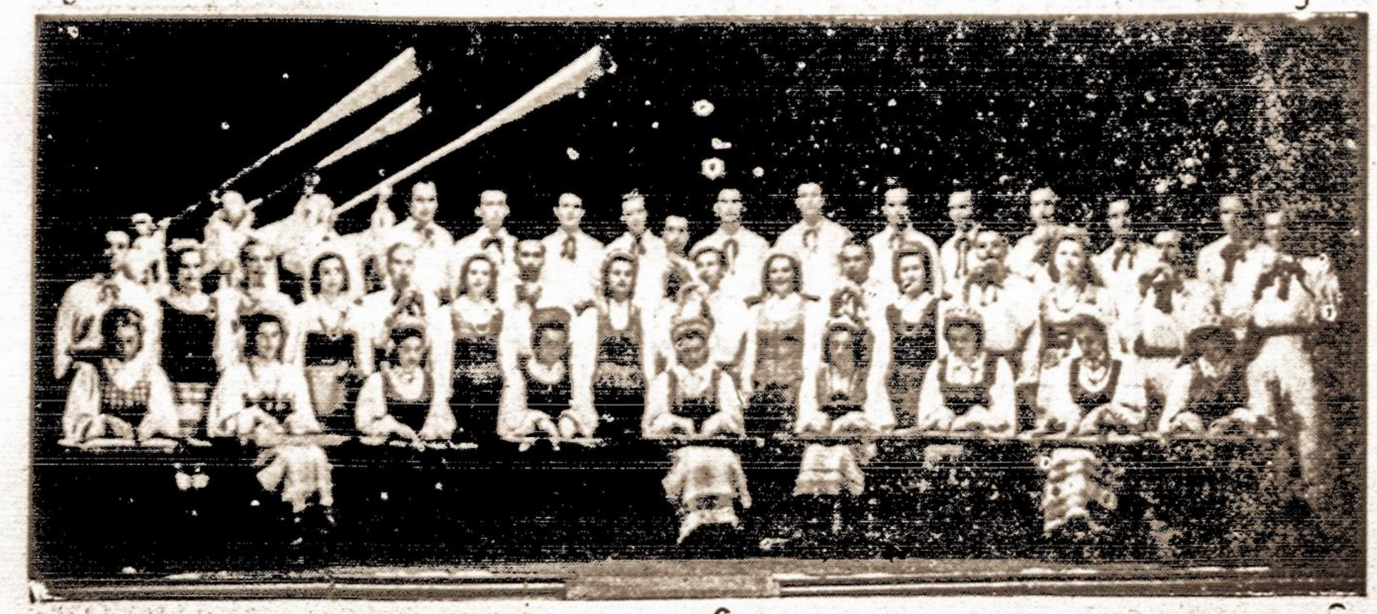

Dėl netikėtos didelės sniego pūgos Clevelande Public Auditorium salė buvo uždaryta kelias dienas ir Lietuvių Kultūros Fondo rengtas š. m. lapkričio m. 26 dn. iškilmingas čiurlioniečių meno ansamblio dešimtmečio minėjimas negalėjo įvykti.

Minėjimas nukeltas į š. m. gruodžio m. 30 dn. ir įvyks toje pačioje salėje ir ta pačia programa. Minėjimo pradžia 6 val. vakaro. Kvietimai galioja tie patys ir jų galima dar įsigyti anksčiau nurodytose vietose. Visus norinčius minėjime dalyvauti maloniai prašome kvietimus įsigyti iš anksto.

Visi lig šiol gauti sveikinimai laiškais ir telegramomis ansambliui bus įteikti iškilmingo minėjimo metu. Sveikinimus prašome siųsti šiuo adresu: Jonas F. Daugela, 1844 W. 47 St., Cleveland 2, Ohio.

Lietuvių Kultūros Fondo Clevelando sk. Valdyba.

NAUJI TREMTINIAI ATVYKĘ Į AMERIKĄ

Adcmenas Teofilius, Chicago, Ill.
Aunfrievas Antanas, Milija, Leonardas, Vladas, Westport, Conn.
Barkauskas Kostancija, Jurgis, Elena, Vytautas, Newark, N. J.
Binzas Jonas, Newark, N.J.
Diedonis Bernardas, Cleveland, Ohio.
Kvederavičius Pranas, Chicago, Ill.
Jakaitis Franciška, Edmundas, Dcmicelė, Izabelė, Creydon, Pa.
Juczapaitis Ona, Elė, Marija, Ieva, Jurgis, Algirdas, Detroit, Mich.
Karalius Jeronimas, Himman, Minn.
Karalius Vytautas, Irena, Vytautas, Virginija, Adomas, Philadelphia, Pa.
Krasnauskas Feliksas, Worcester, Mass.
Kutka Petras, Janina, Danutė, Philadelphia, Pa.
Lexnius Antanas, Chicago, Ill.
Nekrasovas Jonas, Fairview, N. J.
Pranavas Juozas, Worcester, Mass.
R...anauskas Vytautas, Domicelė, Cleveland, Ohio.
Rezaitė Elzė, Waukegan, Ill.
Vasiliauskas Juozas, Omaha, Nebr.
Adcmaitis Jonas, Marcelė, Detroit, Mich.
Bacevičius Zigmas, Omaha, Nebr.
Bagdonas Jonas, Great Neck, N. Y.
Gailevičius Juozas, Brocklyn, N. Y.
Giedra Elzė, Martynas, Jonas, Baltimore, Md.
Grinius Andrius, Cleveland, Ohio.
Ilgunas Adcmas, Veronika, Worcestre, Mass.
Kauneckas Elena, Kurtas, Ursula, New York.
Kreicas Marta, Ruta, Leonard, New York.
Lukšys Aleksas, Plain, N. Y.
Malachauskas Jonas, Maria Detroit, Mich.
Misiulis, Vincas, Gintautas, Alvinas, New York City.
Nedzinskas Dominika, Philadelphia, Pa.
Normantas Danielius, Barbora, Chicago, Ill.
Pranckus Vladas, Rozalija, Vladislav, Baltimore, Md.
Raciukaitis Petras, Baltimore Md.
Sakavičius Alfonsas, Worcester, Mass.
Silinis Petras, Chicago, Ill.
Skerstėnas Anelė, Juraitė, Worcester, Mass.
Slepetys Teodora, Aldona, Detroit, Mich.
Smilgis Arnoldas, Marija, Steubenville, Ohio.
Steponavičius Ceslova, Cleveland, Ohio.
Steponavičius Bronius, Rochester, N. Y.
Zalenskas Juozas, Saginaw, Mich.

Paieškomi asmenys

Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke paieškomi asmenys:

Arlauskas šeima iš Mažeikių.
Černiauskas Pijus ir sesuo Černiauskaitė Kotryna iš Rūdos km., Gižų vl.
Dikleraitienė Kulkaitytė ir jos broliai Adomas ir Jonas Kulkaitis.
Jokymas Jonas ir Jokymaitė Marijona iš Pervaznikų km., Kidulių vl., Šakių a.
Kalašinskas, sūnus Andriaus.
Kazakevičiutė Margelienė, Ona.
Kilkus Antanas su šeima, gyvenę Hartshorne, Okla.
Končius Jonas iš Auksūdžio km., Mažeikių ap.
Krasauskas Balys, iš Giliškių km., Užpalių vl., Utenos ap.
Kriščiukas Martynas, iš Neciūnų km. Biržų ap.
Laucius Benediktas ir sesuo.
Lukušavičius Pranas, iš Daukainių km., Kedainių vl. Utenos ap.
Mačiulaitis Jeronimas, iš Raudcnėnų km. Raudonės vl. Raseinių ap.
Mačius Pranas, iš Auksūdžio km. Mažeikių ap.
Marasas Julius, iš Skriaudučio., Marijampolės ap.
Padkauka Mykolas, iš Neciūnų km., Mažeikių ap.
Rimkaitė (Rimkus) Amelija, iš Švekšnos, Tauragės ap.
Romeika iš Jonavos.
Stonys Jonas, iš Noškūnų Vilniaus krašto.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti:

Consul General of Lithuania
41 West 82nd Street, New York 24,

BALFO AUKŲ VAJAUS DALYVIAI

APREIŠKIMO PARAPIJOS BROOKLYNE POSTAS:

Lucija Guodelis — $51.84. Aniceta Gribauskienė —43.95. Petronėlė Vismantas — 36.35. Apreiškimo parapija (prie durų) — 35.35. Mary Ruziskas— 33.56. Magdelena Cisliauskiutė — 32.77. Jonas Kondratavičius —31.70. Zuzana Gudaitienė — 31.35. Jane Gerdvilienė — 30.52. Viktorija Šlikas— 28.31. Baltrušaitis —27.98. Veronika Norvaišis—26.25. Stasys Peškys — 26.01. Vytautas Maželis — 25.03. Mrs. Viktorija Janusonis — 25.00. Mary Lakstutienė — 24.50. Marija Virbickienė — 24.12. Juzė Obelienė — 22.18. Jadvyga Grigaitienė — 20.20. Paulyna Pakalniškis — 20.00. Antanina Mockeliūnas — 19.95. Pranas Mačiulis — 17.71. Antanas Bendorius — 17.30. Jonas Atkočaitis — 17.25. Elzbieta Jermalienė — 17.05. Mary Kaukaras — 17.05. Diana Mockeliūnas — 16.79. Emilija Galcius —16.01. Elzbieta Košetienė — 15.14. Aušrelė Bendoriūtė — 14.78. Jura Bendoriūtė — 1476. Julia Černauskas— 14.72. Nijolė Grudžinskaitė— 14.59. Pranciška Plaktonienė — 14.48. Adelė Bobinas.—14.37. Veronika Gaigal — 14.05. Antoinette Rinkinis — 13.88. Gencvaitė Kvietkus — 13.64. Modesta Bicknevičiūtė — 13.44. Marija ir Algimantas Šaulys — 13.41. Juzė Vebeliūnas — 12.43. Mary Martin —12.35. J. Ambrozaitė Jolkovski — 12.13. Vaclovas Žukas — 11.98. Petras Montvila — 11.97. Mary Akelis — 11.76. Vacys Mikalauskas — 11.65. Marijona Dumblienė — 11.64. Jonas Kliučinskas — 11.44. Guodė Maciunaitė — 11.12. Uršulė Stumbrienė —11.00 Josephine Gražienė — 11.00. Irena Kazakauskaitė ir D. Savickaitė— 10.96. Juozas Sabanauskas — 10.75. Ona Benikas — 10.72. Ona Mockevičienė — 10.28. Ona Jankevičiutė —10.05. Elena Brokaitė — 9.49. Viktoras Šilenas — 9.19. Vincas Dubauskas — 9.00. Vladas Balys —8.99. Anelė Ragažinskas 8.74. Mary Frankaitis — 8.26. Rima Grudžinskaitė — 8.23. Marija Šaltenienė —8.07. Ona Bu'kus — 8.00. Ona Svabas — 7.96. C. Klikunas — 7.79. Antanas Samuolis—7.55. Ade-

(Nukeltas į 7 psl.)

A. PAKENAS AND SONS

SIUVYKLA IR VALYKLA

A. Pakenas

Mes siuvame, taisome ir valome drabužius pačiomis moderniausiomis mašinomis ir priemonėmis.

Mūsų gamybos ir medžiagos kokybė, palyginti, yra geresnė, negu kitur.

Darbas atliekamas sąžiningai ir greitai

UŽSAKYMUS PRIIMAME IR IŠ KITUR

Krautuvė **138 E. MAIN ST.** — Dirbtuvė **110 BROOKSIDE AVE**

AMSTERDAM, N. Y.

Tel. 1321 — Tel. 5083

SHEPHERD DISTRIBUTING CO.

Distributors for
DOMESTIC and IMPORTED BEERS
Wholesale and Retail
JOSEPH V. PLAKIS
2315 N. 28th St., Philadelphia, Pa.
Tel.: SAgamore 2-2013

WHITE HALL HOTEL

PETER ČESNULIS, savininkas
2 barai, restoranas, salės parengimams
NEW TOWN, PA. — **Tel. 9981**

Iki Naujųjų Metų didžioji

ŠLIUPTARNIŲ

knyga tik už 3 dolerius!

Geriausia žiemos Švenčių (Kalėdų) dovana jums patiems, jūsų giminėms ir draugams.

Skaitydami ŠLIUPTARNIŲ knygą, matysite Amerikos lietuvių nuveiktus darbus dėl lietuvybės, kultūros ir geresnio, šviesesnio rytojaus, taip pat labai karštas kovas "šliuptarnių" su "kryžiokais".

Tai iš tikrųjų yra pirmutinė lietuvių literatūroje knyga, kurioje atsispindi Amerikos lietuvių gyvenimas, tarsi veidrodyje arba teatro filmoje.

652 dideli puslapiai, kieti drobės viršeliai, dr. Šliupo, kun. Dembskio ir "dėdės" Šerno atvaizdai, o kaina dabar tik 3 dol.! Bet po Naujų Metų ir vėl bus 5 dol.

Reikalaukite šiuo adresu (ir reikalaukite tuojau, kad nepritrūktų):

Dr. Al. Margeris,
3325 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

BEE HIVE RESTAURANT

Wm. A. Aliukonis, Sav.
Alus, pirmos rūšies maistas
Kviečiami svečiai, atvykę iš kitų valstybių.
56 High St., Nashua, N. H.

DIAMOND CAFE

V. B. Santeckas ir V. Bukauskas, sav.
Alus, degtinė, vynas
305 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
SO 8-9094

Juozapaitis Cafe

Restoranas ir Baras
18 S. Fremont St.
Baltimore, Md.

WALTER'S CAFE
W. Medveckas, Sav.
Degtinė, alus ir vynas
1124 W. Pratt St.
Baltimore, Md.

A. MIEŽIS
Alus, degtinė, vynas
2207 N. 2nd Street
Priladelphia, Pa.
REgent 9-4156

ANTHONY MARTIN
Restoranas ir Baras
3759 N. 7th Street
PHILADELPHIA, PA.

CASINO GARDEN RESTORANAS

William ir Mary Lang, *Sav.*
AMERIKONIŠKI IR LIETUVIŠKI VALGIAI
SALĖ PRAMOGOMS IR PARKAS VASARAI
Šokiai penktadieniais ir šeštadieniais, grojant pirmos rūšies orkestrui.
128 NORTH ELM ST., WATERBURY, CONN.
Tel.: 4-9920

C. WILLIAM KACHAUSKAS
Laidotuvių Direktorius
637 Washington Boulevard
Baltimore, Md.
Telefonai:
LExington 5714
MUlbery 8617

DR. M. J. COLNEY
148 Grand Street
WATERBURY, CONN.
Telefonas 3-4747
PRIĖMIMO VALANDOS:
nuo 10 val. ryte iki 8 val. vak.

BOSTON BAKING CO.

J. Tamošauskas
B. Andriušaitis
Lietuviška duona ir pyragaičiai
Pristatoma į namus ir krautuves
8 Ames St., Lowell, Mass.
Tel. 2-6797

AUKSINĖS ŠAKNELĖS

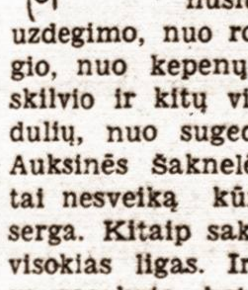

Auksinės šaknelės (Golden Seal) yra didelė vertės vaistas nuo kataro, baltųjų, sėklos nubėgimo, gimdos nuslūgimo, akių uždegimo, nuo rožės, nuo drugio, nuo kepenų gedimo, nuo skilvio ir kitų vidurinių skaudulių, nuo sugedusios burnos. Auksinės šaknelės veikia tiktai nesveiką kūno dalį, kuri serga. Kitaip sakant, jos gydo visokias ligas. Ir tai ne mūsų pasakyta, bet taip sakoma visokiose daktariškose knygose. Puodukas verdančio vandens ir šaukštukas sutrintų Auksinių šaknelių, gert po čerkutę kelis kartus perdien, arba plauti sergančias kūno dalis. Svaras Auksinių šaknelių kainuoja $15.00. Perkant mažiau, uncija kainuoja $1.00.

ALEXANDER'S CO.
414 West Broadway
South Boston 27, Mass.

SAULĖTOJ FLORIDOJ

HADDON HALL HOTEL

COCKTAIL LOUNGE — BAR

1500 COLLINS AVE., MIAMI BEACH, FLORIDA

George J. Jokubaits atidarė gražų barą šiame viešbutyje. Atvažiavę į Miami Beach, užeikite pas Jokubaitį, galėsit išsigerti, pavalgyti ir apsistoti tame pat viešbutyje.

GEORGE J. JOKUBAITIS, Manager.

Tel. 5-1251

"Pioneers in Radio and Electronics Since 1920"

FADA

Television

12½ In . . . 91 Sq. In. GLARE - FREE grey - face filter glass screen. Better viewing, filt-back angle front panel. Built-in "FADE-SCOPE" Antenna... beautiful mahogany veneer DeLuxe custom-built cabinet console . . . featuring AC Automatic Gain Control circuit. Sensational performer in all areas.

$239.95

VERNON RADIO and TELEVISION

PARDUODAMA IR TAISOMA

JUOZAS BUČINSKAS, Sav.

64 Vernon Street, Worcester, Mass.

Tel. 6-1759.

Senasis Brooklynas Kalba

Senų laikų reportažai iš lietuvių būklės Brooklyne

Senasis Brooklynas lietuvių išeivių gyvenime suvaidino labai didelį veidmenį. Pats Brooklynas, žinoma, kartu su New Yorku išlipusiems į krantą traukė lietuvius. Gal nėra kitos visoje Amerikoje vietos, kaip New Yorkas, kur būtų toks įvairių tautų mišinys. Čia pat sustodavo įvairiausių tautų ateiviai.

Kitų tautų ateiviai kūrėsi New Yorke, dabar jau turime prisipažinti, žymiai sekmingiau, negu lietuviai. Jie sugebėjo vietos gyvenime geriau įsitvirtinti. O prie to dar lietuviai dėl savo kuklumo ir nedrąsumo kaž kodėl lig šiol nesijautė pilnateisiais šio krašto piliečiais, nors matė, kad kitų tautų ateiviai kartu su jais atvykę žymiai greičiau įsijungia į naujos tėvynės gyvenimą. Nereikia užmiršti, kad lietuviai pradžioje nė negalvojo ilgesnį laiką pasilikti. Jiems svarbu buvo čia užsidirbti ir vėliau grįžti į savo tėvynę.

New Yorkas turi beveik visų pasaulyje esančių tautų atstovus. Lietuviai čia būdami mažumoje nesugebėjo net savo statistinių davinių surinkti. Buvo laikai, kad lietuvius užrašydavo rusais, nes jie atvykę iš anuometinės Rusijos imperijos. O kiek vėliau juos jau tituluodavo "poliakais," nes jie, kaip ir lenkai, buvo daugumoje katalikų tikybos. Todėl lig paskutinių laikų ir negalima kiek tiksliau nustatyti kiek gi pagaliau buvo čia lietuvių.

Lig 1900 metų lietuviai, kaipo atskira tautybė, New York gyventojų tarpe visai nemінimi. Tik vėlesniais laikais buvo pradėta atskira ir lietuvių statistika. Tačiau ir tada negalima buvo susekti tikresnio lietuvių skaičiaus. Vienus užrašydavo lenkais, o kiti, daugiausia čia gimę, patys nebenorėdavo prisipažinti esą lietuviai. Dėl tos pačios priežasties tikras lietuvių skaičius niekados nebuvo žinomas. Patys čiagyveną lietuviai slėpdavo kiek tikrai lietuvių esama. Kai susikūrė lietuviškos parapijos, tada jau buvo įmanoma bent aktyviuosius lietuvius sužymėti.

Tačiau Brooklyne ir seniausiais laikais ir dabar lietuvių kolonija nėra pati didžiausioji Amerikoje. Lietuviai nors laikinai čia ir sustodavo, bet neradę tinkamesnių gyvenimo sąlygų, važiuodavo toliau.

Lietuviai ūkininkų sūnūs labai dažnai ieškodavo darbo žemės ūkyje — farmose. Todėl aplinkinėse vietovėse yra nemaža lietuvių farmerių ir farmų darbininkų. Jie mėgo dirbti savo įpročiams artimus darbus.

Lietuviai neturėdami stambesnių pajamų susirasdavo sau gyvenamas vietas priemiesčiuose, kur pigiau. Tad norėdami surasti lietuviškas kolonijas, neapsiriksime jų ieškodami vis miestų pakraščiuose.

Rašto šaltiniai nurodo, kad 1870-1871 metais Brooklyne buvo žinomos dvi lietuvių šeimos, tai Adomavičiai ir Penkauskai. Bet gi tais laikais į šią šalį daugiausia vykdavo vyrai viengungiai. Tad jau tuo pat metu viengungių matome žymiai didesnį būrį. Čia minimos tokios pavardės: Jonas Budišauskas, Jonas Tamošauskas, Jonas Paralis, Jonas Daukša, Vincas Jablonskis, Juozas Kavaliauskas, Jonas Andriukaitis, Juozas Stripinskas, Burba, Katilius, Jonas Rickus, Jonas Trojanas, Antanas Aliulis.

Šventėmis, ar šiaip laisvomis dienomis, lietuviai gyvenę Brooklyne tarp svetimųjų, susirinkdavo pas šeimyniškus žmones, daugiausia buvo renkamasi tais laikais pas Juozą Adomavičių, kur broliškai pasikalbėdami praleisdavo laiką.

Senuose užrašuose randame minint pirmas iškilmingas lietuvių vestuves Brooklyne, kurias iškėlė Jonas Tamošauskas. Šliūbą davė jaunai porai kun. Strupinskas West Chesterio klioštoriaus bažnyčioje. Tose vestuvėse, esą dalyvavę dauguma čia gyvenusių lietuvių.

Pirmasis biznis, žinoma, buvo saliūnas, jo savininkas Jonas Rudišauskas. Šis saliūninninkas buvo pusėtinai pramokęs anglų kalbos ir mėgdavo pasitikti naujai atplaukiančius savo tėvynainius, vadinamus "grinorius". Saliūninninkas visados pasiūlydavęs jiems patarnauti ir padėti surasti darbo ir gyvenamąją vietą. Bet, anot padavimų, šis saliūninninkas daugiausia galvodavęs kaip sau iš jų daugiau naudos turėti.

Jau tais laikais lietuviai daugiausia dirbdavo siuvyklose, kurias laikydavo žydai. Pirmą siuvėjų lietuvių dirbtuvę įsteigė 1872 metais Juozas Tamašauskas.

Pirmoji visuomeniško pabūdžio organizacija įsteigta 1875 metais sausio 1 dieną.— Tai buvo šv. Kazimiero draugystė. Tačiau prie šios draugystės prisirašė tik 7 nariai.

Brooklynas gali didžiuotis, kad pirmas lietuviškas laikraštis kaip tik čia pasirodė. Jo vardas "Gazieta Lietuviszka". Šį pirmąjį periodinį lietuvių laikraštį įsteigė Mikas Tvarauskas, kurs kiek anksčiau gyvendamas Shamokine leido lietuviškai-anglišką ir angliškai-lietuvišką žodyną. "Gazieta Lietuviška" pasirodė 1879 metais, bet, deja, negalėjo ilgai išsilaikyti. Šio laikraščio pasirodė vos 17 numerių. Vėliau ji turėjo užsidaryti. Bet po to jau lietuviai nesiliovė galvoti apie savo spaudos sukūrimą ir jų pastangų vaisius matome šiandieną. Tuo metu, kai pačioje Lietuvoje spauda yra sunaikinta, čia Amerikoje mes galime pasigirti gausia ir įvairia spauda, kuri uoliai dirbą lietuvybės išlaikymui.

Nuo 1880 metų prasidėjo didžioji lietuvių emigrantų banga. Nuo to laiko ir Brooklyne, kartu, žinoma, ir visame New Yorko lietuvių ėmė smarkiai daugėti. Kiekvienas emigrantų laivas greta kitų tautų naujų ateivių atvešdavo dešimtis, o kartais ir šimtus lietuvių. (b. d.)

ANGLIJOS LIETUVIŲ SAVOTIŠKUMAS

Anglijoje atsidūrusi lietuvaitė šitaip aprašo savo būklę

"Atvažiavusi į Coventry, gavau, kaip ir tuo laiku lietuviai, užklydę į šį miestą, darbą Courtlando fabrike. Pristatė iškart prie špūlių. Išdirbus tris savaites, skyriaus manadžeris sužinojo, kad esu mokytoja ir savo iniciatyva perkėlė į dabartinį darbą, kurį dirbu jau per trejus metus. Angliškai jis vadinasi "jet", o kaip bus lietuviškai, ir pati nežinau.

"Darbo esmė badyti nematomas skylutes metalinėj plokštelėj. Plokštelės yra labai brangios, nes yra platinos ir aukso lydinis. Parengtos plokštelės eina į verpimo skyrių. Ten jos įmontuojamos į verpimo mašinas, per kurias tekėdama tam tikra masė pavirsta ploniausiu siūlu. Šių skylučių badymas ir yra mūsų darbas. Skylutės įbadomos ne iš karto, bet keliais atvejais, per kelias rankas. Dirbame visą laiką naudodamos mikroskopą. Kitaip — būtų neimanoma dirbti. Antpirščio dydyje telpa ligi 750 skylučių. Darbas lengvas, nevarginąs. Dirbam visą laiką sėdėdamos, 5 dienas į savaitę. Nors dirbame dienos metu, bet prie elektros šviesos. Dirba tik moterys. Išviso yra per 40. Darbas tęsiasi kasdien nuo 7.45 val ryto ligi 5.30 val. vakaro. Turim valandą pietums ir dvi pertraukas po 10 minučių arbatai ar parūkyti. Savaitinis atlyginimas 3.11.0 sv. plius bonai, atsižvelgiant nudirbto darbo. Bonų prisideda ligi 25-30 šilingų. Taigi, savaitinis atlyginimas siekia, maždaug 5 sv.

"Darbu esu patenkinta, nes, palyginus su darbais kitur, laikau, kad tai yra geriausią, ką šiandien galėčiau gauti. Ir keisti neketinu, bent kol akys "tarnauja". Yra moterų, kurios šiame skyriuje po 20 metų yra išdirbę. Vadinasi, ir akys ne taip jau vargsta, kaip iš pradžių mums atrodė."

"Labai jums esu dėkingas už darbo apibudinimą. Kaip pragyvenimas? Kaip ateities perspektyvos?

"Dirbdami dviese su vyru, mes neturime tokių bėdų, kurios spaudžia kitas šeimas. Vyras uždirba ligi 7 svarų per savaitę. Taigi, sudarom kartu 12 svarų. Maistui išleidžiame per savaitę 3 su puse ligi 4 sv. Butas kainuoja 1 sv. Kitiems reikalams dar 2 sv. Galima būtų ir sutaupyti po 3-4 sv. per savaitę, bet žmogui niekad nėra gana. Vis ko nors reikia. Įsitaisėm drabužius, įsigijome baldus, radiją.

"Laukiam, kada galėsime grįžti Lietuvon. Jei po 3-4 metų paaiškėtų, kad Lietuvon negalima bus grįžti, tai čia pasilikti nenorėtumėm: per maža lietuvių. Paskum, gal Kanadon ar Amerikon. Bet kol kas nejudėsim. Manom, kad iš čia bus arčiau pasiekti savo kraštą.

"Moterims čia sunku. Parėjus iš fabriko, kasdien turi, mažiausia skirti 2 ir daugiau valandų namų ruošai: virimas kasdien, valymasis taip pat, o kur skalbimas ir visa kita. Gaila, kad mūsų vyrai nepaseka anglų gero pavyzdžio ir nepadeda moterims namų ruošos darbuose.

"Šeštadieniais, nors nuo darbo laisvi, bet reikia ir apsipirkti, tai ir išeina visokiems pasivaikščiojimams. Na, o kur dar visuomeniniai darbai: dalyvaujame chore —dvi repeticijos savaitėje, mokytojauju lietuviškoje mokyklcje, visoki susirinkimai.

"Kaip atrodo šis kraštas? Sunku būtų pasakyti. Kiekvienas kraštas turi savo istorinę raidą, papročius ir pažiūras. Aš vis dar su daug kuo negaliu apsiprasti ir daug kas man nesuprantama. Ir aš negalėčiau, smerkti, pagaliau ir teisių neturiu, nes esu viešnia šiame krašte ir dėlto turiu prisitaikyti. Bet jei jau norite žinoti, tai paminėsiu keleta momentų, kurie mane stebina. Pav., kinų rodomos filmos, dažniausiai iš piešikų ir bendrai kriminalistų gyvenimo. Juk tai savotiškai turi nuteikti visuomenę, ir aš sąmoningai tai sieju su tuo dažnomis, labai keistomis žmogžudystėmis. Vaikai gatvėse žaidžia su revolveriais, vieni kitus gaudydami. Išbujojusi kriminalinė literatūra, turi labai neigiamai veikti, ypač jaunuomenę.

"Anglė moteris, bent mūsų požiūriu, mažai būna namie. Virtuvė jos nesudėtinga. Tai ne virimas, o tik įvairių konservų dežučių atidarinėjimas. Rengiasi, mano nuomone, nepraktiškai perdaug ryškių ir šviesių spalvų drabužiai, greit tepasi. Per dažnai lanko barus ir šokius.

"Anglai, bendrai paėmus, dideli džentelmenai. Bet, man atrodo, kad tas džentelmoniškumas neina kiaurai per visą žmogaus esmę. Ar nebus tai dresūra, tik tam tikros formos pasisavinimas, nepaliečiant žmogaus gelmių. Prie šito pasakymo turėčiau pridėti didelius rezervus, nes per mažai pažįstu šį kraštą. Mano pažintys siekia ribotą visuomenės luomą, daugiausia to paties proletariato. Čia kaip žinot socialiniai santykiai tarp luomų yra didesni, kaip kur kitur. Mes esame patekę į proletarų luomą, su juo turim didesnį ar mažesnį bendradarbiavimą, ir tik susidurdami su juo daromė savo išvadas. Yra dar ir kalbos sunkumai. O, pagaliau, juk mes esame dar forneriai. Čia mūsų nieks nekolioja. Bet tą skirtumą visur jauti. Taigi apsiprasti sunku."

Naujas Lietuvos Himnas, kurį parašė A. Venclova yra reiškiamas šiais žodžiais: "Į laisvę mums Leninas nušviečia kelią, padėjo kovoj didi rusų tauta" ir t. t. Štai žiaurus pasityčiojimas iš mūsų savanorių — partizanų, kurie guldė ir guldo savo galvas kovodami prieš "himne" išvardytą tautą...

TAIKA IR MEŠKA

Rašyk, brolau, peticiją —
Kalbėk taikos vardu!
Pakišk parašęs tyčia ją
Po Stalino padu.

Tikėk taika sovietine
(Kitokios juk nėra)
Ir spiauk į valdžią vietinę
O Maskvai šauk ura!

Tiktai nebūk akižara,
Nes gėdą sau darai.
Klausyk, ką sako Mizara,—
Tai bus tada gerai.

Tave pavers jis traktorium,
O gal tiktai šunim...
Tikėk draugu redaktorium
Ir netikėk manim.

NAUJAS EKONOMINIŲ MOKSLŲ DAKTARAS JUOZAS GAILIUS

Grįžtu iš kuklaus, bet labai malonaus ir įdomaus lietuvių subuvimo.

Romoj iš poros šimtų lietuvių, pasauliečių pasiliko tik porą desėtkų ir jie beveik visi susirinko šiandieną Beniušyčių bute, kad kartu pasidžiaugti ir pagerbti naują ekonominių mokslų daktarą Juczą Gailių, kuris diena prieš tai apgynė savo disertaciją: "Piniginė infliacija kaipo karo finansų priemonė" ir tai pačiu geriausiu laipsniu.

Dr. J. Gailius gimė Darbėnuose (Kretingos apsk.) 1920 m. rugp. 31 d. Ten pat išėjo pradžios mokslą. Italijoj įgyjus maturą 1945 m. įstojo į Pizos un-tą studijuoti ekonominių mokslų. 1948 m. jis, persikėlė tęsti savo studijas į Romą, kur Balfo įgaliotinio kun. V. Pavalkio pastangomis buvo įsteigta studentų kolegija. Gailius buvo Liet. Studentų Atstovybės pirmininku ir tas pareigas ėjo keletą metų. Mokėdamas gerai italų kalbą jis vedė sekmingą propagandą Lietuvos naudai savo kolegų svetimtaučių ir profesorių tarpe, o lietuviams pabėgėliams, reikalui esant, tarpininkavo pas italus. Jis su kitais studentais paruošė italų-lietuvių ir liet.-italų žodyną, kurį šapirografuotai išleido tėvai Salaziečiai.

Inteligentų, ypač su augštu mokslu, Lietuva labai lauks, nes jų daugiausia nustojo ir jų daugiausia jai truks, nes inteligentas diena iš dienos neužauga, kad jį paruošti reikia daug metų laukti. Kas šiuo momentu tremty gali pasiaukoti mokslui, tas grįžęs į savo kraštą atneš jam šimteriopą naudą, nes labai abejotina, ar žmonės įsigyję didesnius turtus užsieniuose panorės grįžti namo.

Prof. Z. Ivinskis, kuris šį vakarą ėjo šeimininko pareigas ir buvo šio pobuvio dvasia, vaišindamas svečius, dainuodamas žemaitiškas daineles, deklamuodamas žemaitiškus eilėraščius, sukėlė linksmą, malonią ir jaukią nuotaiką. Sveikindamas solenizentą jis apibudino jo gyvenimą, papasakojo susirinkusiems su kokiais sunkumais jaunas daktaras kovojo, kokiose primityviškose sąlygose dirbo, kad tą savo diplomą gauti. Gyvendami viename bute profesorius turėjo progos su ex studentu arčiau susipažinti ir nežiūrint skirtingų politinių pažiūrų mokėjo labai gerai susiprasti, viens kito nuomonę gerbti ir net susidraugauti. Toks supratimas ir toleravimas kitų pažiūrų iš profesoriaus pusės turėtų būti pavyzdžiu įsikarščiavusiems partijų politikieriams, kuriems jų partinis fanatizmas kartais užtemdo augščiausį tikslą — tėvynės naudą.

Absolventas dėkoja visiems jį sveikinusiems ir tiems, kurie kokiu nors būdu padėjo jam studijas užbaigti. Tarp jam padėjusių jis paminėjo jau išvykusį į Kaliforniją kun. V. Pavalkį, kuris, būdamas Romos Balfo įgaliotiniu, visados stengdavosi padėti studentams, ragindamas juos studijuoti ne tik dalykus, kurių reikalauja iš jų Amerika ar Australija, bet ir tuos, kurie bus reikalingi atstatant okupanto nualintą Lietuvą.

Naujam daktarui pagerbti diena prieš tai Liet. Atstovybė prie Šv. Sosto nuruošė jam pusryčius. **V. M. L.**

PHILADELPHIA, PA.

MALONI LIETUVIŠKA UŽEIGA
ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.
113 SOUTH 34th STREET
Arti Pennsylvanijos Universiteto

PETER DAVIDONIS
VYNAI — LIKERIAI -- ALUS
2327 Brown Street Philadelphia, Pa.

MONUMENTS & CEMETARY MEMORIALS
E. J. WITALIS
MacDADE BLVD. CEDAR AVENUE
Rear entrance Holy Cross Cemetary
DARBY, PA.
Phone Darby 2467

ADAM'S CAFE
RESTORANAS IR BARAS
941 SPRING GARDEN, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-8785

Naujai atidarytas lietuviškas restoranas ir baras
TRAUN'S
N. E. cor. 7th and DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9566

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS
LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 So. 2-nd Street Tel.: DEW 513
PHILADELPHIA, PA.

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon Street Telefonas Poplar 4110
PHILADELPHIA, PA.
Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakelevingiems suteikiama nakvynė — viskas nemokamai.
Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį — mes visados pasirengę suteikti geriausį patarnavimą.

TRAUN'S CAFE
N. E. cor. 16th Street and Spring Garden
Tel. LO 7-8662, LO 7-4967
Res. Cheltenham 2562
Philadelphia, Pa.

GEO S. REINS
BAR
1625 S. 2nd STREET,
Philadelphia, Pa.
Tel. FU 9-0692

BILL and AL's CAFE
A. Rinkus ir V. Vinickas
1520 Cumberland Street
Philadelphia, Pa.

LIBERTY FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
204 NORTH BROAD STREET
Philadelphia 2, Pa.
(At Race Street Subway Entrance)
STATEMENT OF CONDITION AS OF JUNE 30, 1950

ASSETS

First Mortgage Loans	$6,127,087
Loans on Passb'ks and Certificates	54,717
Federal Home Loan Bank Stock	100,000
Cash on Hand and in Banks	618,076
Office Building and Equipment	56,906
Parking Lot—1415 Race Street	22,723
Deferred Charges and Other Assets	8,749
TOTAL	$6,988,258

LIABILITIES

Members' Share Accounts	$6,518,158
Loans in Process	29,763
Other Liabilities	4,927
Specific Reserves	11,483
General Reserves $235,000	
Undivided Profits 188,925	423,925
TOTAL	$6,988,258

CHARLES S. CHELEDEN, President
RAYMOND UZUMECKI, Secretary
HENRY KEMEKLIS, Treasurer
REGULAR DIVIDENDS
Payable June 30 and December 31. Paid without interruption since 1901. Never less than 2½ percent per annum.

Lietuvių Naujienos
Mėnesinis žurnalas
Leidžia ir redaguoja J. Gustis. Prenumerata metams 1 dol.
332 N. 6th St., Philadelphia 6, Pa.

VINCO VIDGINIO
MAISTO KRAUTUVĖ
438 JEFFERSON ST.
Philadelphia, Pa.
TR 1-6627

Raymond Wasikonis
RESTORANAS IR BARAS
2826 Master Street
Philadelphia, Pa.

WILLIAM VALAITIS
Visokeriopas automobilių taisymas
730-2 E. Moyamensing Ave
Philadelphia, Pa.
Tel. Howard 8-0596

NEW BRITAIN, CONN.

Quality Market
VICTOR ABECUNAS, Sav.
356 Park Street

Hartford Ave. Restaurant
ANDRIUS ŠVIRINAS, Sav.
36 Hartford Avenue

A. PETRAUSKAS
Restoranas ir viešbutis
Įvairūs gėrimai, geras maistas, puikūs kambariai
92 CHURCH STREET,

Paul's Restaurant
Paul Višniauskas, Sav.
pirmos rūšies maistas
Įvairiausi gėrimai.
31 Spring Street

JOHN B. VARKEL
PACKAGE STORE
Degtinė, vynas ir alus
411 Stanley Street
Tel.: 9-8218

Atvykę į Miami, Florida, paskambinkite, o mes tuojau nusiųsime automobilį ir jus parsivešime.
SOUTHERN CROSS HOTEL
Paul Usanis, Savininkas.
Jūs būsite patenkinti, apsistoję šiame didžiuliame, švariame ir gražiai įrengtame savo tautiečio viešbutyje.
Kainos prieinamos.
642 N. W. 3rd STREET MIAMI 36, FLORIDA
Telefonas: 82-9500

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
MATHEW P. BALLAS
FUNERAL HOME
Mathew P. Ballas
Alb. Baltrūnas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
660 GRAND STREET,
Brooklyn, N. Y.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
ESTATE of VALANTIEJUS
V. R. Valantiejus
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Insurance
54-41 72nd STREET,
Maspeth, N. Y.

VIENYBĖ

An American Weekly in the Lithuanian language

Established in 1886 by J. J. Paukštis

JUOZAS TYSLIAVA, Editor and Publisher

Editorial and Business Office:

912 Bedford Ave. Brooklyn 11, N. Y. Phone EVergreen 4-0862

Subscription Rates: USA and possessions $4.00 per year, Canada $4.50, elsewhere $5.50 Advertising rates on application.

Entered as Second Class Matter October 25, 1907 at the Post Office at Brooklyn N. Y. under the Act of March 3, 1879.

Penktadienis, 1950 m. gruodžio 22 d.

Kalėdos — taikos ir ramybės šventė

Kiekvienam humanistui yra artima ir priimtina Kalėdų — žiemos švenčių krikščioniška nuotaika.

"Taika ir ramybė geros valios žmonėms," tai šūkis, kurio taip pasiilgsta žmonija. Bet dabar apie taiką kalba ir "taikos kongresuo" šaukia kaip tik didžiausi šių dienų agresoriai, taikos ardytojai, tautų pavergėjai — komunistai. Jie išniekino ir suteršė gražų taikos šūkį.

Be pačių komunistų niekas karo ne trokšta. Kraujo praliejimo gali trokšti tik išsigimėliai, žmonijos atmatos. Nes gi teisingai dr. R. Bunche, buvęs Jungtinių Tautų tarpininkas Palestinoje sako "jeigu iškils trečias pasaulinis karas, tai tada nebegalima bus kalbėti apie pergalę, nes visi pralaimės. Tada mes galėsime kalbėti tik apie tai kas liko, bet ne kas pralaimėjo."

Kalbėti apie taiką, kai prie tavęs stovi plėšikas su peiliu prie tavo kaklo, žinoma, yra labai sunku.

Ir šios Kalėdos nuoširdžiai trokštantiems taikos žmonėms, dėja, neatneša taikos ir ramybės. Žmonija gyvena neramų laukimo laikotarpį. Visos pastangos įgyvendinti taiką lig paskutisio laiko nebuvo vaisingos.

Kiekvienas jaučia, kad nebūtų sunku įvsus konfliktus geruoju likviduoti, jei tik žmonių ir tautų santykiuose viešpatautų gera valia ir nuoširdus troškimas sugyventi. Bet kol tos valios trūksta, tenka galvoti apie žmonių gyvybės, žmonijos ilgus metus ūgdytos kultūros ir materialių bei dvasinių vertybių apsaugą.

Vieningai reikalaukime savo teisių

Mūsų skiltyse jau buvo minėtas skaudus įvykis Clevelande, kai vietos parapijos mokyklos tėvų komitetas negavęs iš vietos klebono kun. Vilkutaičio leidimo vaikus, kurių tėvai to nori, mokyti lietuvių kalbos, norėjo šį reikalą vietos parapijonims nušviesti, nes minėtas klebonas buvo juos apšmeižęs, dalino lapelius prie bažnyčios, tai klebono įsiundyti asmenys tuos lapelių dalintojus užpuolė ir net primušė.

Kaip žinia, užpultųjų tarpe buvo ir litaunistas dr. Barzdukas. Incidentas imta spaudoje svarstyti. Katalikiškų žinių redaktorius St. Gabaliauskas paskelbė prieš kleboną kun. Vilkutaitį griežtą straipsnį. Vienoje vietoje net rado reikalinga pareikšti, kad "Jeigu Jo Ekscelencija Clevelando Diec. Vyskupas nuodugniai ištirtų Tamstos veiklą, aš esu tikras, Jis nepaliktų Tamstos Klebono pareigose nė 24 valandų".

Sakysime šis Stasio Gabaliausko linkėjimas išsipildo. Clevelando klebono kun. Vilkutaičio pašalinimas klausimo neišspręs.

Bet ar tuo jau būtų išspręstas lietuvių kalbos parapinėse mokyklose mokymo klausimas? Net jei ir kiti klebonai, kurie dėl kaž kurių priežasčių priešinasi lietuvių kalbos mokymui taip pat būtų atstatyti.

Atvirai pasakius čia yra tėvų kaltė. Jei kun. Vilkutaitis savo laiške į to paties laikraščio Lietuvių Žinių redakciją galėjo pasakyti, kad "jų tėra tik keli" vadinas, tėvai nebuvo visi pakankamai aktyvūs ir neveikė vieningai.

Ir šiame atsitikime nebūtų prieita prie panašaus incidento, jei pat pradžioje visi tėvai būtų savo teises sumaniai gynę. Per tų pačių tėvų apsileidimą ir neleistiną nudelsimą šis konfliktas ir iškilo. Tai gera pamoka. Ji turi visus tėvus paskatinti neatidėliojant reikalauti savo teisėto reikalo įgyvendinimo.

Atviras komunistų groboniškumas

Šiuo syk paminėsime labai būdingą reiškinį Klaipėdos ir Tilžės kraštuose. Iš senų senovės lietuvių gyvenamose vietovėse per ilgus vokiečių prispaudėjų viešpatavimo šimtmečius buvo išsilikę ten grynai lietuviki vietovių pavadinimai. Vokietino juos nuo Bismarko laikų visi, o aršiausia Hitleris. Bet ir tai visų lietuviškų vardų nesugebėjo panaikinti. Prisegtos svetimos galūnės lietuviškojo kamieno nesugadino. Arba vokiečiai lietuvišką būdingą žodį išversdavo į vokiečių kalbą ir tuo pasitenkindavo.

Bet lietuvis "Nimerzatėje" visados atpažindavo savuosius "Besočius." Dabargi rusai bolševikai tarėsi sudavę galutiną smūgį lietuviškumui minėtose srityse. Jie jau nė trupučio nesivaržė ir pagrindiniai nušlavė nuo žemės paviršiaus lietuviškus vardus.

Jau seniai mūsų spaudoje buvo minimi tokie pakeitimai, kaip pav. vietoje Tilžės — Soviesk. O dabar paskelbtas ištisas vietovių sąrašas, kur vietoje lietuviškų vardų atsirado Krasnopolianskcje, Jasnoje, Zalesje, Meždurieče, Slavianskoje, Timofejevo ir kiti net nepropagandiniai, o tik rusiški vardai. Tad kuo gi Stalino politika skiriasi nuo caro ir Hitlerio groboniškos politikos.

Čia svarbu jau nė komunizmas, bet rusiškumo praplėtimas. Kai rusai pasidarė šių kraštų šeimininkai, jie jau nesivaržo parodyti kokie jų tikrieji siekimai. Faktiškai matome, kad komunizmas jiems tik gera priedanga svetimas žemes užgrobti, svetimas tautas sunaikinti ir patiems naujas teritorijas užvaldyti. Ir lietuvius iš gimtojo krašto tremia ne tiek todėl, kad jie būtų kokie nors priešai, bet todėl, kad jų sodybos reikalingos rusams kolonistams.

Vincas Krėvė pasisako apie savo ministerius

Lietuvos žlugimo laikotarpis vis dar traukia mūsų dėmesį. Į ramų Lietuvos gyvenimą žiauriausiu būdu įsibrovė svetimos jėgos. Valstybės prezidentas Antanas Smetona pasitraukė į užsienius. Beviltiškumo apimti Lietuvos gyvenimo vairuotojai ieškojo priemonių gelbėti kas dar, jų nuomone, dar buvo galima gelbėti.

Sovietų pasiuntinys Pozdniakovas (apie kurį, prie progos pastebėsime, jau nieko negirdėti) iškvietė prof. V. Krėvę ir pasiūlė būti faktinuoju ministeriu pirmininku, nes ir jis atvirai pareiškė, kad Justas Paleckis toms pareigoms jokiu būdu netiko.

Prof. Krėvei buvo patiektas projektuojamo ministerių kabineto sąstatas. Žurnale Nemunas, kurį redaguoja Liudas Dovydėnas, prof. V. Krėvė štai taip aprašo savo pirmuosius įspūdžius, kokius jis turėjo susipažinęs su būsimais savo kabineto draugais.

Čia patiekiame ištrauką iš prof. V. Krėvės rašinio, kur jis apibudina būsimus savo kabineto narius:

Pozdniakovas prof. V. Krėvę pristatė Dekanozovui:

Tamsta naujoje vyriausybėje, dėl kurios sudėties pagaliau susitarta, esate numatytas užsienio reikalų ministeriu ir ministerio pirmininko pavaduotoju, — baigė savo kalbą Dekanozovas ir įteikė man būsimosios vyriausybės narių sąrašą.

Jame šalia visai man nežinomų asmenų suradau ir kelias pažįstamas pavardes:

a) Justas Paleckis, numatytas ministerio pirmininko vietai užimti. Pažinojau jį, kaip mažų gabumų ir neaukštos inteligencijos asmenybę, liaudininkų pakraipos žmogų ir "Lietuvos Žinių" bendradarbį. Žinojau, kad jis buvo griežtai nusiteikęs tautininkų santvarkos atžvilgiu ir buvo jų vyriausybės persekiojamas, net ne kartą ištremiamas. Anksčiau buvo pasireiškęs neigiamu tarybinės (sovietinės) santvarkos įvertinimu ir tuo reikalu atspausdinęs knygą. Tiesa, pastaruoju laiku rodė veiklą, priešingą tuo atveju ankstyvesniam savo nusitatymui, bet ir draugiškus pareiškimus SSSR vyriausybės atžvilgiu, ryšium su Vilniaus gražinimu Lietuvai, buvau linkęs neapgalvotais išsiškimais patriotiškai nusiteikusio opozicionieriaus.

b) Mickis. Jis buvo numatytas užimti žemės ūkio ministerio vietą. Žinojau apie jį tiek, kad jis buvo kuklus žemės ūkio ministerijos valdininkas ir gan aktyvus (veiklus) tautininkų partijos narys.

c) Pakarklis, kandidatas į teisingumo ministerius, baigęs Teisių fakultetą. Jis man buvo gerai žinomas, bet ne iš gerosios pusės. Turėjau pamato laikyti jį nerimtu žmogumi. Dar studentu būdamas pasižymėjo, kaip veiklus "atgitininkas". Krikščionių demokratų partija tuo metu žiūrėjo į ją, kaip į būsimąjį savo partijos šulą. Į pirmuosius Seimus rinkimo metu buvo svarbiausias agitatorius, "bačkininkas". Savo prakalbose nesiskaitė su žodžiais, kai reikėjo iškoliioti kairesnių jų pažiūrų partijas ar žmones. Buvo nesugyvenamas kupinas griežtos neapykantos kairesnio nusistatymo asmenims, net savo politinių draugų tarpe. Kai į valdžią atėjo tautininkai, jis greitu laiku persimetė pas juos ir ten irgi pasireiškė savo veiklumu, todėl tautininkų vyriausybės buvo proteguojamas. Bet savo nelaimei prisidėjo prie "voldemarininkų," kurie buvo nepatenkinti prezidento Smetonos "demokratiškumu". Kaip šalininkai griežtos diktatūros, jie buvo sumane perversmą, kuris nepasisekė. P. Pakarklis, nors nebuvo patrauktas atsakomybėn ir nuteistas, kaip kiti perversmininkai, bet buvo išmestas iš tautininkų partijos.

d) Antanas Venclova, numatytas į švietimo ministerio vietą. Jaunas vyrukas, buvęs mano mokinys, gabus rašytojas. Baigęs Humanitarinių mokslų fakultetą, gavo "Aušros" gimnazijoj Kaune lietuvių kalbos ir literatūros mokytojo vietą, buvo labai mėgiamas mokinių ir giriamas viršininkų, kaip geras mokytojas. Politika iki šiol, kiek žinojau, visai nesidomėjo. Prieš kelias savaites buvo atleistas iš mokytojo pareigų dėl smulkaus eilėraščio, kurį paskelbė spaudoje. Jame Venclova pareiškė širdgėlą, kad suliepsnojusios žudynėse liejasi tiek daug nekalto kraujo, tiek daug tenka žmonėms patirti skriaudų, pralieti ašarų dėl tuščių užgaidų tų, kurie skelbiasi Dievo rinktais vadais. Švietimo ministeris įžvelgė, kad mokytojas, reiškiąs tokias antikariškas nuotaikas, gali turėti mokiniams slopinančios įtakos.

e) V. Vitkauskas, generolas. Asmeniškai su juo susitikti anksčiau neteko. Žinojau, kad Raštikiui pasitraukus, buvo Smetonos paskirtas kariuomenės vadu, vadinasi, jam ištikimas žmogus.

Pats aš buvau numatytas į užsienio reikalų ministerio ir pirmininko pavaduotojo vietą.

Kiti kandidatai man buvo visai nepažįstami, ir kad tokie žmonės yra šiame pasaulyje, tik iš šio sąrašo dabar sužinojau.

Kitoje savo rašinio vietoje V. Krėvė patiekia savotiškos reikšmės turintį Antano Merkio atsiliepimą apie pagarėjusį Mečį Gedvilą.

Čia pasiteiravau apie tuos kandidatus, kurių visai nepažinojau, ypač svarbu man buvo gauti žinių, kas yra tas M. Gedvilas, ar jis nėra komunistas.

— Asmeniškai jo nepažįstu, bet mums buvo pranešta, kad tai senas, rimtas savivaldos darbininkas. Pagal davinius, gautus iš saugumo departamento, jis visai nesidomėjo politiniu gyvenimu. Net mums buvo duota suprasti, kad jis nėra svetimas saugumo departamentui, — nusišypsojo Merkys. — Visi kiti —tai vis mūsų valdininkėliai, kurių tarpe gal bus rimčiausias Mickis. Kaip valdininkai, jie beveik visi formaliai priklausė tautininkų partijai, o kas jie yra sieloje, negi sužinosi, kol dar nepasireiškė darbais. Tik vienas gydytojas Kaganas yra, pagal mūsų žinias, komunistuojantis.

Susipažinęs su vyriausybės kandidatų sąrašu, pareiškiau savo nusistebėjimą, kad dėl mano joje dalyvavimo su manim kalbasi ne e. prezidento, pareigas Merkys, bet SSSR vyriausybės įgaliotinis, ir ne prezidentūroje, bet SSSR atstovybėje. Be to man siūlcma būsimoje vyriausybėje vieta, kurios aš nieku būdu užimti neišdrįsčiau. Dar suprasčiau, jei man būtų pasiūlytas švietimo ministerio pareigos eiti. Švietimo reikaluose šiek tiek nusimanau, bet politiniais klausimais niekuomet nesidomėjau daugiau, negu gali domėtis paprastas Lietuvos pilietis, politinė veikla man visai svetima. Paprastu, normaliu laiku negalėčiau su panašiu pasiūlymu sutikti, o dabartiniu — tuo labiau. Be kita ko, nemanau, kad tokią sunkią ir atsakingą valandą Paleckis būtų tinkamas kraštui vadovauti. Bent aš tuo netikiu ir todėl nemanau, kad galiu dalyvauti jo vadovaujamoje vyriausybėje.

Dekanozovas ramiai išklausė mano gan šiurkštaus pareiškimo.

— Dėl tamstos priekaištų turiu pasakyti — aš irgi nemanau, kad Paleckis tiktų vyriausybei vadovauti. Todėl jis, kaip oficialus pirmininkas, numatytas pagal Lietuvos Konstituciją ein. Lietuvos prezidento pareigas vietai užimti. Tai pasyvios pareigos, daugiau atstovavimo. Netgi daugiau,— mes suprantame, kad toks asmuo neturės įtakos į vyriausybės veiklą. Vyriausybei vadovauti teks tamstai, ir todėl anksčiau, negu Merkys pateiks jums tinkamą pasiūlymą, norėjau su jumis pasikalbėti, kaip su būsimosios vyriausybės galva. Mums būtų skaudu ir tamstos tėvynei žalinga, jeigu atsisakytum nuo pareigų, kurios bus pasiūlytos. Tamsta esate populiarus liaudyje, kaipo patrijotinių veikalų kūrėjas, jumis pasitiki jaunoji jūsų inteligentijos karta. Vadinasi, jūsų vadovaujama vyriausybė turės gyventojų pasitikėjimą, mums ir jums tai labai svarbu. Negaliu nutylėti, kad karas užsitęs ilgai, labai ilgai. Vokiečiai neslepia noro okupuoti visus kraštus, iš kurių galėtų grėsti jiems pavojus, kad ir netiesioginis. Neabejojam, kad jų bus okupuota visa vakarų ir pietų Europa, nekalbant jau apie šiaurės kraštus. Šiandien dėl mūsų draugiškumo sutarties su jais Lietuva dar yra saugi, bet ar nepasikeis jų pasitikėjimas mumis, niekas nežino. Šiandien jie dar mūsų draugai per prievartą, o rytoj gal taps didžiausiais priešais, o tuomet pirmas jų žingsnis bus— okupuoti Lietuvą, kaip svarbų strateginį punktą. Kad to neatsitiktų, buvome mes priversti tai padaryti. Nori vokiečiai ar nenori, turės jie praryti šį jiems nemalonų mūsų žingsnį. Bet jie nesiliaus dėję pastangų visokiais būdais kiršinti prieš mus vietos gyventojus, ir todėl mums labai svarbu turėti Lietuvos tokią vyriausybę, kuria ir lietuviai pasitikėtų, ir mes būtume tikri, kad ji nepasiduos vokiečių gundoma. Norime apsaugoti save ir netiesioginiai jus. Jokių kitų tikslų čia Lietuvoje neturime. Kai tik praslinks pavojus, mūsų kariuomenė tuojau bus atitraukta iš čia, ir ateityje gyvensite, kaip gyvenote. Džiaugiuosi, kad jau būsime vėliau tiesioginiais kaimynais, ir draugiški santykiai tarp SSSR ir Lietuvos bus dar tampresni, negu iki šiol buvo.

Kaip matote, prof. Krėvė turėjo su šitokiais žmonėmis sudaryti vyriausybę ir dar mėginti lietuvių tautai patarnauti sunkiausiomis jos gyvenimo dienomis.

JUNGTINIŲ TAUTŲ ŠIRDYJ

(Specialiai Vienybei)

Didieji valstybių vyrai, viso pasaulio spauda kasdien minį Jungtinių Tautų organizaciją, kuri turinti išgelbėti žmoniją nuo gresiančių, kartais rodos jau nebeišvengiamų katastrofų. Jungtinių Tautų nėra pasitikėjimo stoteitimi — tokia bendra visų nuomonė.

Tad kaip gi atrodo Jungtinės tautos darbe, iš arti?

Kolega žurnalistas, kur nuolatos lankosi Jungtinėse Tautose ir seka dabar New Yorke vykstančią vadinamąją generalinę asamblėją —visuotinį susirinkimą, pasiūlė atsilankyti į vieną iš tų posėdžių.

Tai įdomu kaip ir kiekvienam žmogui, o dar įdomiau plunksnos žmogui.

Jungtinių Tautų visuotinas susirinkimas vyksta buvusios pasaulinės parodos viename pavilijone, laikinam pastate. Ir nieko čia nėra iškilmingo ir nepaprasto. Laikinas paskubom statytas pastatas. Galima pasakyti, pašiūrė ir "pasaulio parlamentui" jokiu būdu netinkama vieta. Bet tiek ir to. Iš bėdos galima svarstyti skaudžiausius ir dažnai kruvinus pasaulio vargus net ir tokioje pašiūrėje. Suaižėję plytos, popieriniai koridoriai nekliudo, kaip atrodo, tam rimtam darbui.

Pati posėdžių salė neturi jokių puošnumo žymių. Žvalgydamasis aplinkui negali atsikratyti nepastovumo, laikinumo įspūdžio. Be jokių puošmenų sienos, prezidiumo stalas kiek pakeltas. Už jo kaip firmoje prekiaujančioje su daugeliu kraštų viso mūsų vargingo pasaulio žemyno piešinys.

Delegatai susėdę paprastuose krėsluose, tik jie pritaikyti taip, kad galima būtų reikalui esant rašyti. Kiekvienas turi ausines. Užsidėjęs ausines gali viso posėdžio kalbas sekti viena iš penkių labiau išsiplatinusių kalbų, arba angliškai, ar prancūziškai, ar rusiškai, ar kiniškai, ar ispaniškai. Iš abiejų pusių salės sėdi garbingi svečiai, diplomatai, jų žmonos ir kitoki asmenys, turį asmeninius delegatų kvietimus. Balkone priekyje žurnalistai, o užpakalyje publika, įvairūs dykaduoniai, kurie mėgsta bet kur pažiopsoti.

Aplinkui telegramų agentūros, laikraštininkams kambariai, pašto ir telegrafo biurai ir kitokios pagelbinės įstaigos. Koridoriais bėgioja merginos su pretenzijomis, lygiai tokios merginos, kurios gauna tarnybą madoje esančiose įstaigose. Slankioja koridoriais taip pat ir visoki žmogeliai, kurie, kaip atrodo, daugiausia turi laisvo laiko ir, vargšai, nežino kur tą laiką padėti. Nebent užeiti į gretimais esantį barą.

Buvo rašyta ir stebėtasi Jungtinių Tautų vertėjais. Mano nuomone, nusistebėjimas labai perdėtas, nes, pavyzdžiui, rusų vertėjai niekam netikę. Jie rusų kalbą moka paviršutiniškai, kalba savotišku žargonu ir verčia neleistinai padrikusiai. Iš jų patiekto vtrtimo maža ką gali suprasti.

Pačioje salėje vyrauja stebinanti "šeimyniška" tvarka. Tarp delegatų slankioja nieko pasaulyje nebojantieji amerikonai fotografai, kurie ir Rooseveltienę ir Indijos jauną delegatą ir Afrikos atstovus fotografuoja. Beje, o toji Indijos jaunuolė apsivilkusi tautiniais drabužiais — auksinės spalvos su daug raukšlių ir palaidų laisvai krintančių žemyn palų.

Pirmininkauja jaunas juodbruvis vyrukas. Tai persas, kurs kalba gražia prancūzų kalba. Šaltas korektiškas sumanus, ir greitos orientacijos. Žodžiu, turi visas šiam postui reikalingas savybes. Ir jam daug bėdos su tuo žvėrynu. Ypatingai knibždanti yra sovietiškoji frakcija. Nors Lenkija ir Čekoslovakija sėdi atskai nuo rusų delegatų, bet jie visi sujungti nematomais ryšiais. Ir jie yra vieni aktyviausių posėdžių dalyvių.

Visas susirinkimas, kaip žinia, pasidalinęs į du lageriu. Tuo tarpu, kai demokratai vėsūs ir mažai ryžtingumo rodo, komunistinis sekretorius tiesiog aršus. Jų pagrindinis uždavinys — panaudoti šią garsią tribuną savo propagandai. Ir tai jie atlieka pagirimo vertu uolumu.

Posėdyje dalyvauja įvairių tautų ir įvairių rasių žmonės. Ir jie visi čia atėjo su savo tautiniu charakteriu, savais polinkiais ir nuotaikomis. Jei šiaurės tautos, kur taip garbinamas parlamentariškumas rodo išlaikytą santūrumą, tai pietiečiai temperamentingi ir nenuslepia savo romantiškumo. Pavyzdžiui vienas romanų tautos atstovas labai karštai ir ilgai kalbėjo apie dvasios laisvę. Žiūrėjau į jį su užuojauta. Niekas tavęs, vargše nesupras. Ir tiesa. Niekas nesidomėjo jo kalba apie dvasios laisvę. Tai visai svetimas šiems laikams reikalas. Dabar ne tik dvasia, bet ir visas žmogaus kūnas sukaustyti sunkiais retežiais. Nepajudėsi.

Posėdyje, kuriame teko dalyvauti, nebuvo svarstomi "degantieji" klausimai, bet jie buvo labai būdingi šiam momentui ir lietuviui žurnalistui nepaprastai įdomūs.

Klausimas apie propagandos laisvę sovietinio liogerio žmonėms visai aiškūs. Jie pikčiausia puola JAV, Angliją ir kitas valstybes, nurodinėdami, kad čia nėsą laisvės.

O dėl radijo transliacijų trukdymo jiems taip pat nėra jokių abejoniu. Vėl kalta Amerika ir Anglija, kam jos siunčia žinias sovietiniu tautų ir sovietų satelitų kalbomis. Vienas delegatų net piktai pastebėjo, kad tai esančios priemonės, kurios praktikuojamos tik karo metu. Tai esąs nedraugiškas sovietų puolimas.

Naivus žmogus, kurs nepažįsta bolševikinės demagogijos, galėtų lengvapėdiškai pamanyti, kad tiesa kaip ir yra sovietų pusėje. Bet juk jie nutyli apie tai, kad Vakarų valstybės tam ir įsteigė transliacijas Rytų Europos kalbomis, kad atremti nuolatos sovietų skleidžiamus propagandinius melus. Beatodairinė bolševikinė demagogija, nori viešpatauti ir spaudoje ir erdvėje. Ir kai jai mėginama sutrukdyti, jie pradeda kalbėti apie laisvės varžymą. Tai jau verta nusistebėjimo.

Matyt, kad jau yra nusistovėjęs toks trafaretas: pirma išeina kalbėti rusų delegatas, o paskui ar lenkas, ar čekas, ar vengras ar kuris kitas iš jų satelitų. Ir visi kalba lygiai taip, kaip kalbėjo rusas. Nė vienas nepasakė jokios originalesnės minties, nė vienas nenukrypo nuo išdirbto plano. Jie visi nuobodžiai ir atkakliai kartoja vieną ir tą pati sakinį, vis mušdami į tą pati jiems nurodytą tašką. Jiems nesvarbu, kad dauguma delegatų jų kalbų neklauso. Bet gi viso pasaulio spauda jų posakius pakartoja. Jiems to tik ir reikėjo.

Dar vienas būdingas tą dieną svarstytas klausimas —tai tremtinių, vadinamų DP reikalas. Jungtinės Tautos (bent dauguma) norėjo šį reikalą pagaliau rimtai sutvarkyti ir paskirti tremtinių reikalams komisarą, kurs tų nelaimingų žmonių likimu pasirūpintų.

Sovietų visi atstovai sutartinai ir nuobodžiai padainavo seną įgrisusią dainelę: tremtiniai turi grįžti namo. Amerikiečiai ir anglai jiems sutrukdė tai padaryti, jie yra kalti, o dabar, girdi, visą bėdą nori suversti Jungt. Tautoms. Ir tą progą jie panaudojo tik savo propagandai. Tik dėja, visi balsavimai vyksta vienodai dauguma 50-60 balsų už ir 5-6 prieš. Čia pažymėtinas Indijos jau minėtos jaunos atstovės laikysena. Ji laukia kol pirmininkas paklausia, kas susilaiko, tada ji visados ir kelia tamsios spalvos ranką. Garsioji Eleonora Rooseveltienė nuolatos apspista žurnalistų ir fotografų. Ji judri ir viską daro, kad ją kuodaugiau pastebėtų.

Jungtinės Tautos sunkiai dirba. Joms teikiamas didžiausias pasitikėjimas. Iš jų laukiama žmonijos išgelbėjimo iš visų gausių bėdų. Viso pasaulio akys nukreiptos į ią laikiną pastogę, kurioje turėtų būti nukalta žmonijai taika ir ramus, kūrybingas gyvenimas.

Norisi tikėti. Ir galima būtų turėti šviesių vilčių, jei visos tautos čia ateitų su atvira širdžia ir tikrų pasiryžimų dirbti taikai. Bet ar taip yra?

P. T.

Mokslo pasiekimai 1950 metais

Washingtone mokslo institucijos paskelbė žymesnius mokslo pasiekimus 1850 metais.

1. Trumano pranešimas apie hydrogeninę bombą.
2. Torramicino atradimas. Tai tikras vaistas nuo daugelio epideminių ligų.
3. Brookhavene atominės laboratorijos atidarymas. (Atomo energija taikos reikalams).
4. Televizijos ištobulėjimas (spalvotoji televizija).
5. Dirbtinio lietaus padarymo metodų patobulinimais.
6. Kai kurių hormonų gydomosios galios suradimas kovoje su alkoholizmu.
7. Kraujo tyrimų proceso patobulinims, kurs svarbus pažinti vėžio ligą.
8. Mechaninių plaučių iradimas.

Linksmų Kalėdų ir
Laimingų Naujų Metų
SHALINS FUNERAL HOME
F. B. SHALINS, Jr.
J. B. SHALINS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.

Linksmų Kalėdų ir
Laimingų Naujų Metų
VLADAS IR IZABELE DILIAI
543 S. Clinton St., East Orange, N. J.

Linksmų Kalėdų ir
Laimingų Naujų Metų
MILCHUS SHOE SHOPS, Inc.
69-21 Grand Ave., Maspeth, N. Y.

Linksmų Kalėdų ir
Laimingų Naujų Metų
DeKALB TAVERN
A. SINUS ir W. SINUS
Onderdonk & DeKalb Avenues, Brooklyn, N. Y.

Linksmų Kalėdų ir
Laimingų Naujų Metų
ANTANAS VIKRIKAS
MAISTO KRAUTUVĖ
123-125 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Linksmų Kalėdų ir
Laimingų Naujų Metų
BRUNO MINET
BAR & GRILL
43 South 10th St., Brooklyn, N. Y.

Linksmų Kalėdų ir
Laimingų Naujų Metų
BOGA PRODUCTS COMPANY
JUOZAS BOGOČIŪNAS
258 Wythe Ave., Brooklyn, N. Y.

Linksmų Kalėdų ir
Laimingų Naujų Metų
Linki visiems savo draugams ir pažįstamiems
PR. LAPIENĖ
STONY BROOK, L. I.

SLAPTO RYŠININKO NUOTYKIAI

Policijos gaudomas tariuosi su jos viršininku

Rašo S. VAINORAS

Tuo metu, kada gestapo agentai, aprūpinti fotografijomis, sekiojo mane geležinkelių ir autobosų stotyse, sėdėjau gestapo viršininko Taline kabinete ir tariausi, kaip grąžinti į Lietuvą (repatrijuoti) tuos lietuviškos kilmės žmones, kurie buvo tarpe rusų civilinių gyventojų, evakuotų vokiečiams traukiantis iš Rusijos ir suvarytų į didelę stovyklą Estijoj.

"Repatriacijos komisaro" pareigos buvo man gera priemonė patekti į Estiją atstatyti ryšius po didžiųjų areštų Baltijos antinacistiniuose sąjudžiuose 1944 m. balandžio-gegužės mėnesiais. Kaip savo laiku buvo susitarę Hitleris su Stalinu grąžinti (repatriuoti) vokiškos kilmės gyventojus iš Baltijos kraštų, taip kalbamais metais Reicho Rytų užimtų žemių ministeris Rosenberg buvo susitaręs, arba geriau pasakius, leidęs Baltijos vietinėms "valdžioms" atrinkti savo žmones iš evakuotos rusų masės ir gabentis juos į savas teritorijas.

Gyvenant pogrindyje Rygoj atvyko lietuviški repatriacijos įgaliotiniai darbuotis Latvijos teritorijoj, jie papasakojo, kad reikalingas repatriacijos komisaras Estijos teritorijai. Lietuvos generalinio tarėjo įstaigoj sėdėjo mūsų slaptojo pasipriešinimo žmogus, Stepas M., kuriam buvo pavesta į tas pareigas pravesti mane, žinoma, tik kita pavarde. Vieną sekmadienį, esant man Dzintaruose, Rygos pajūry, gavau žinią, kad Stepas yra atvykęs su visais man reikalingais dokumentais ir įgaliojimais. Užėjęs į telefono stotį susiskambinti su Stėpu dėl susitikimo. Tuo metu prie manęs priėjo svetimas vyras, prašydamas ugnies cigaretei. Telefono pasikalbėjimo būdelėj būdamas pastebėjau kaip jis priselines prie būdelės stengiasi išgirsti mano pasikalbėjimą. Kiek pasiklausęs jis įėjo į gretimą būdelę skambinti. Su tuo tipu aš susitikau keletą mėnesių vėliau, per tardymą Rygos gestapo įstaigoj. "Ar neatsimenate, kaip jūs man uždegėte cigaretę Dzintarų telefono stoty?" — paklausė tada jis manęs. "Puikiai," — atsakiau. "Bet kaip jūs tada dingote man iš akių, tai ir šiandien negaliu suprasti,"— stebėjosi gestapininkas.

Tuo laiku, birželio mėnesį, Estija buvo paskelbta fronto zonos žeme. Stiprūs mūšiai ėjo prie Narvos. Norint įvažiuoti į Estiją, reikėjo, be visos krūvos dokumentų, dar gauti leidimą iš wehrmachto kontršpionažo įstaigos. Ir šitas reikalas buvo sutvarkytas. Gavęs į pagelbininkus pabėgusį iš lietuviškos apsaugos batalijono karininką (taip pat suklastota pavarde), išvykau tvarkyti savo dvejopus uždavinius.

Išvažiuojant buvo patarta sudaryti rimtą įspūdį, kad aš iš tikrųjų atvykau repatriacijos reikalais. Norint legalizuotis ir išvengti slaptosios policijos sekiojimo, – pirmiausia prisistačiau Talino saugumo tarnybos (SD) policijos viršininkui. Prie įėjimo į įstaigą, stovėjo visa krūva gestapininkų. Užsiregistravęs ir prisistatęs, kokiu reikalu aš noriu matyti patį "pabaisą," buvau po trumpo laukimo įleistas į jo kabinetą. Pasitarimas ėjo draugiškoj nuotaikoj. Policijos viršininkas pažadėjo visokeriopą paramą, ir apie mano atvykimą paskambino Estijos srities generalinio komisaro politinio skyriaus viršininkui. Su juo man teksią tiesioginiai bendradarbiauti, vykdant lietuvių repatriaciją, — paaiškino SD viršininkas.

Komisariato politinio skyriaus viršininkas buvo daniškos kilmės vokietis (Petersen). Taip, jam gerai žinomas Reicho ministerio užimtoms sritims Rosenbergo susitarimas su lietuviškos valdžios galva dėl repatriavimo, pasiskubino paaiškinti Petersen. Kaip gestapo gaudomam man darė ypatingą įspūdį vokiško pareigūno mandagumas, duodant suprasti, kaip vokiečiai gerbia tokius kolaborantus, norinčius dirbti išvien už Baltijos tautų suvirškinimą nacių nepasotinamam pilve.

Talinas buvo smarkiai nukentėjęs per sovietų orinius puolimus. Likę sveiki viešbučiai buvo pilni visokių vokiečių pareigūnų "geltonųjų fazanų" (dėl jų geltonų uniformų) vadinamų. Didoką kambarį turėjau su savo draugu dar dalintis su svetimais 4 vokiečiais. Vaidinant kolaborantą, reikėjo eikvoti daug energijos ir pagaliau nusibosdavo.

Pasiguodžiau minėtam viršininkui Petersen, kad tokiomis sąlygomis bus sunku dirbti. Man reikalingas atskiras butas poilsiui ir patalpos įstaigai. Jis tuojau paskambino miesto komisarui, kurio žinioj buvo butų reikalai. Geriausiai nuvykti asmeniškai, komisaras darys viską, ką gali mūsų misijai padėti, pastiprino mane Petersen. (t. b.)

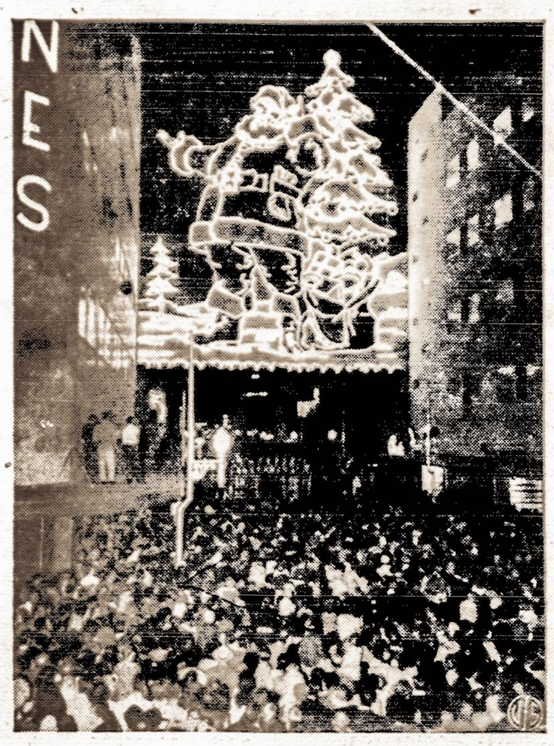

Kalėdų eglute džiaugiasi maži ir dideli.

STEBĖJIMAI IR MINTYS

Jokių rūpesčių. Šios šalies pirkliai ir įvairiausio plauko biznieriai dienas naktis nemiega bestrūpindami, kad Kalėdoms jums nieko netruktų. Kalėdų Senelis šypsos primerktomis po šilta kepure akimis. Kalėdų senelis žino ką daro. Kalėdų senelis — tai rimta firma. Juk jis maitina šimtus— tūkstančius žmonių, kurie duoną—vandenį valgytų, jei nebūtų Jo—Kalėdų senelio. Jis jiems uždirba per keletą prieškalėdinių savaičių, kad paskui pakanka ištisiems metams.

Garbė Kalėdų Seneliui! Ir nedrįskit nė vienas prieš jį išsižioti... jei norit, kad jūsų kaulai liktų sveiki. Kalėdų Senelis turi savo užtarėjų ištisas armijas visados mobilizuotų, parengties stovyje esančių.

Kalėdų senelis, rodos, vienintelis likęs monarchas, kurio valdžia neaprėžta.

Prieš jį niekas atentatų neruošia. O kai pernai vienas lietuviškai buvo prieš jį prasižiojęs, tai tiek gavo "pipirų," kad reikia manyti, jis jau visam laikui neteko noro prieš jį kalbėti.

Pagaliau, nėr ko daug prieš Kalėdų Senelį ir purkštauti. Juk jis dirba mūsų visų džiaugsmui...

***

Gal jautriausias momentas per šventes atsiminti vienišus žmones. Šiame krašte, ypatingai didmiesčiuos yra tūkstančiai vienišų žmonių, kurie gyvena atsiskyrę, kaip miške.

Daug senelių. Gal jie kaž kada turėjo šeimą, išauklėjo vaikus. Bet šiandien jie visų užmirti. Vaikai išvažiuoja, kur jiems patogiau, į kitus miestus, į kitas valstybes, už tūkstančių mylių. Jų vaikai turi savas šeimas, savus vaikus ir rūpesčius. Toli gyvendami pamažu užmiršta senelius. Tokia jau gyvenimo taisyklė. Ypač jei šeimos maišytos. Tokių senelių visur sutinki labai daug. Jei kasdien jų gyvenimas nelinksmas, tai per šventes, kai užgula praeities atsiminimai, beabejo būna dar skurdžiau.

Vienišų žmonių tarpe yra nemaža pairusių šeimų narių. Buvusios šeimos nariai išsiskiria ir jau niekados vienas kito nebenori pamatyti. Tokių didmiesčiuose, kaip kokiose džiunglėse klajojančių taip pat tūkstančiai.

Tai neišvengiami dabartinio gyvenimo padariniai. Ir tų žmonių vienišumas yra pats nykiausias didmiesčiuose, tarp milijonų svetimų, dažnai nedraugingų kaimynų.

Modernūs džiungliai pagimdė ir moderninius vargšus atsiskyrėlius, kurių visur pilna ir kuriems niekas neturi nei laiko nei noro užjausti.

Petr. Tarvydas.

Nepriklausomoje Lietuvoje

RAŠO PULK. A. USPENSKIS

Po poros valandų Krašto Apsaugas ministras atsiuntė man telefonogramą maždaug tokio turinio: "22 IV. Sutinku palikti Gudų pulką Gardine. Reikalinga kuotiksliausia suredaguoti susitarimo sąlygas su lenkų kariuomenės įgaliotiniu pulk Nemirskiu, kurias pastarasis turi pasirašyti. Majoras Merkys."

Lenkų patiektoms sąlygoms apsvarstyti ir mūsų kontrasąlygas suredaguoti pasikviečiau į talką Lietuvos Tarybos narį Joanną Korčinskį ir du juristus — advokatus: Vs. N. Bojevą (vėliau tapusį Vidaus Reikalų M-jos juristkonsultu) ir Vl. As. Vikerį (vėliau buvusį mūsų pasiuntinybės juriskonsultu Berlyne, o tai pogi Ūkio dalies vedėją pulk. L. Juskevičių ir štabo viršininką pulk. l. Scerbo—Rovicą.

Bendrai išdirbtos mūsų sąlygos pakartotinai apsilankiusiam lenkų pulkininkui Nemirskiui ir buvo paskaitytos. Po ginčų dėl kai kurių punktų "susitarimo" projektas pagaliau buvo sudarytas.

Tą projektą aš perskaičiau p. ministrui telefonu, drauge paminėdamas ir šio projekto autorių. Majoras Merkys kiekvieną "susitarimo" punktą smulkiai išnagrinėjo ir apsvarstė drauge su manim, užsirašydamas jį. Bendrai projektą jis patvirtino. Svarbiausi susitarimo punktai buvo:

1) Gudų pulkas Gardine priklauso tik savo vyr. kariuomenės vadui ir be generolo Žukausko įsakymo negali būti panaudotas kautynėms su bolševikais.

2) Lenkų vyriausybė neturi teisės kištis į Gudų pulko vidaus reikalus, kaip antai: apsiginklavimą, papildymą pulko žmonių, arklių, valgio ir pan.

3) Tiktai kaujantis su bolševikais pačiam Gardino mieste pulkas priklausytų lenkų karo vadovybei. Krašto Apsaugos ministras nuo savęs prirašė dar du punktus.

4) Pulkas ir toliau neša sargybas ir palaiko mieste tvarką ir ramybę.

5) Susisiekimas su Kaunu (tiesioginis kabelis) nepaliečiamas.

Po to išspausdintas mašinėle rusų ir lenkų kalbomis dviejuose egzemplioriuose, šis "susitarimas" buvo pasirašytas 1919 metų balandžio 24 d., 14 val. Gudų pulko vardu pasirašiau aš, Ūkio dalies vedėjas pulk. Juškevičius ir štabo viršininkas pulk. Scerba — Ravičius. Lenkų kariuomenės vardu pasirašė pulk. Nemirskis.

Kitą dieną (1919 m. balandžio 25 dieną, 10 val. 20 min.) buvo gauta Krašto Apsaugos ministro majoro Merkio iš Kauno telefonograma tokio turinio:

Dėl žygiavimo lenkų kariuomenės miestan, Gudų pulkui įsakau pasilikti Gardine.

2) Priešingų veiksmų prieš lenkus nepradėti, bet laikytis atsargiai.

3) Palaikyti ryšį (telef. kab.) su Vyr. Kar. Štabu Kaune.

4) Nutrūkus ryšiui su Kaunu, pulko vadas veikia savarankiai.

Pasirašė Krašto Aps. M-ras Majoras Merkys.

Drauge su šiuo įsakymu — telefonograma aš gavau iš Vyr. Štabo pranešimą, jog Krašto Apsaugos ministro įsakymu Nr. 7354 (1919 metų balandžio 22 d.) esu paskirtas Gudų pulko vadu ir Gardino miesto įgulos viršininku.

Vienas pirmųjų mano įsakymų garnizonui buvo skelbiamas visiems Gardino miesto ir jo apylinkės gyventojams, šitokio turinio: "Pasitraukiant vokiečių kariuomenei, piktos valios žmonių leidžiami gandai apie ruošiamą žydų pogromą. Įspėju gyventojus, jog jokios netvarkos mieste nepakęsiu. Asmenis nusikaltusius viešajai tvarkai ir ramybei, atiduosiu Karo Lauko teismui. Skundus dėl bet kokių prievartavimų paduoti Gardino Gudų pulko štabui. Įgulos viršininkas pulk. Uspenskis.

Šį įsakymą paskelbus, lenkų partizanai liovėsi plėšikauti ir prievartauti ramius miesto gyventojus, kai už daromą netvarką buvo areštuota keletas asmenų ir patalpinta daboklėje.

LENKŲ KARIUOMENĖS ĮŽYGIAVIMAS GARDINAN. KARO PARADAS GEGUŽĖS 3 D. IŠKILMINGAS POKYLIS JONO BATORO PILYJE. LENKAI SULAUŽO SUSITARIMĄ. GUDŲ VEIKĖJŲ ARESTAI.

Balandžio 25 d. 22 val. į Gardiną įžygiavo lenkų kavalerija. Pėstininkai ir artilerija turėjo atvykti kitą dieną. Jau iš vakaro kai kurie namai pasipuošė vėliavoms. Miesto sienose margavo plakatai — skelbimai lenkų ir rusų kalba, paties maršalo Pilsudskio pasirašyti — kvietimas gyventojams — "mes atėjome pas jus kaipo svečiai"— skelbė plakatai —"jūs čia tikrieji šeimininkai ir jais paliksite, o mes tik laikinai čia sustosime ir greit išvyksime, todėl prašau visus laikytis ramiai".

(Bus daugiau)

VIENYBĖS PLATINIMO JUBILIEJINIS VAJUS

Vienybė sulaukė 65 metų. Vienybę išlaikė gyvą tokį garbingą amžių Amerikos lietuvių visuomenė. Šis jubiliejus tad yra artimas visiems patriotiškai nusiteikusiems Amerikos lietuviams.

Vienybės draugai kviečiami įsijungti į laikraščio platinimo vajų.

Darbą prašome pradėti dar prieš naujus metus. Kviečiame Vienybę užsisakyti bendrai. Mūsų didelis prašymas — kiekvienoje kolonijoje savanoriai — platintojai, būkit malonūs, sudaryti skaitytojų sąrašą ir prisiųskit mums. Kas nori prisidėti prie Vienybės platinimo, praneškit mums savo adresą. Mes pasiųsime reikalingus blankus ir nurodymus. Visi platintojai gaus padėkos laiškus ir dovanas.

Prašome tuojau mums rašyti. ir gavę blankus, aplankykite savo kaimynus ir pažįstamus. Tuo būdu prisidėsite prie seniausio lietuvių laikraščio jubiliejaus.

Kviečiame visus geros valios lietuvius į talką.

VIENYBĖ

LINKSMŲ KALĖDŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
IGNAS PEČINSKAS
RESTORANAS ir BARAS
404 WYTHE AVENUE,
Brooklyn, N. Y.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
STEPHEN AROMISKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
423 METROPOLITAN AVE.,
Brooklyn, N. Y.

Vienybės ĮVAIRENYBĖS

KALĖDOS PALMIŲ PAVESYJE

Australijoje Kalėdų taip pat visų su dideliu nekantrumu laukiama ir dar gerokai prieš pačias Kalėdas daromi pasiruošimai kaip tik įmanoma smagiau šios kelios dienos praleisti. Tuo pat turiu atkreipti skaitytojų dėmesį, kad — Australijoje dėl visai skirtingo klimato ir pačios Kalėdos įgauna kitokį įspūdį. Kai jūs tenai šiauriniame pusrutulyje per Kalėdas matote miestus ir laukus apklotus giliu sniego sluoksniu, kai gyvenamųjų namų ir parduotuvių langai pasipuošia lėdo gėlėmis, kai išėję į orą žmonės trina ausis ir nosis saugodami nuo suledėjimo, tai čia mes pietuose turime pasipuošusią gamtą, atidarais langais ir durimis gyvenamuosius ir prekybinius namus, kuriuose dūzgia ventilioriai gaivindami žmogų švelniu vėjeliu, gatvėje plaukiančią ir įkaitusią nuo karštų saulės spindulių žmonių minią, kuri nespėja braukti nuo kaktos prakaitą ir tik priėjus pirmą parką sėdasi į palmių pavėsį atsigaivinti...

Šiauriečiui patekus į šį kraštą ir pirmą kartą stebint prieškalėdines šio krašto nuotaikas daug kas atrodo labai keistai.

Gatvių vitrinos jau stovi trys savaitės prieš Kalėdas puikiai išpuoštos. Daug kur įruošiami "snieguoti" Kalėdų seniai, kas mažai derinasi su visa aplinkuma, nes apspitęs supasi stovinčių vaikų būrys žingeidžiai žiūri snieguotą senį. Dėl grąsančio karo ir taip jau masių ūpas pirkti yra didelis, o Kalėdų proga jis dar pakyla, taigi ypač penktadienį ir šeštadienį prekybiniai namai yra apguliami. Labai aktualus klausimas yra alus. Ir šiaip jau alaus mėgėjų čia netrūksta, o karščių ir dar Kalėdų metu jo pareikalavimas yra nepaprastas. Alaus pramonė tą žino ir alaus pagamina pakankamai, tačiau visa bėda yra su buteliais, kurių čia jaučiamas trūkumas ir Kalėdoms alaus gauti buteliuose labai sunku.

Bet kokie lankymaisi ir vizitai vienų pas kitus šių švenčių metu vietos gyventojų tarpe nėra per daug madoj. Didelė žmonių masė dieną leidžia pajūriuose, paupiuose, o kas saulės nemėgėjas, tai parkuose palmių pavėsyje.

Čia yra paprotys, kad Kalėdų metu daugelis įmonių 2-3 savaites paleidžia darbininkus atostogų. Kadangi lietuviai daugumoje dar yra sutarties rišami su darbaviete, tad pasinaudodami šiomis atostogomis iš įvairių krašto užkampių susirenka į didesnius lietuvių gyvenamus centrus: Sydney, Melbourn ar Adelaide. Tucse centruose yra paprastai ruošiami bendri subuvimai, kurių metu mūsų tautiečiai iš plataus kontinento gali susitikti su savo pažįstamais ir keletą valandų pabūvoti drauge. Sydney toki bendri parengimai įvyks: bendros Kūčios, tradicinis balius 28 gruodžio, P. L. B. suvažiavimas 29-30 r., Naujų metų sutikimas ir S. M. M. R. ruošiamas vaidinimas Trijų Karalių išvakarėse. Iš tolimų dykumų atvykę tautiečiai į didmiestį lieka sužavėti tokiu visuomeniniu gyvenimu, deda visas pastangas pakeisti darbą ir dažnai lieka Sydney ar kituose miestuose. Vienu žodžiu Kalėdos Australijoje turi mažo panašumo su gyvenimu Lietuvoje, kai samdiniai apleisdami vieną ūkininką rinkdavosi kitą geresnį... arba keldavosi iš kaimų į miestus dirbti fabrikuose.

Lietuviai Kalėdas švenčia pagal savo atsivežtuosius papročius, jei tai yra platūs bendri parengimai, tai programą numato jo rengėjai, jeigu kas turi savo namelius įsigijęs, tai susispiečia po kelias šeimas. Nemaža yra ir tokių, kurie ir namų dar įsigyti nesuspėjo ir prieš visokių komitetų parengimus nusistate, prisikrovę eurupietiškus portfelius (Australijoje portfelių nėra, jų vietoje vartoja mažus čemonadėlius) valgymų ir gėrymų su vaikais ir moterims traukia į parkus ir čia suradę tankesnį medį apsaugai nuo įkyrios saulės leidžia šv. Kalėdas lygiai taip pat, kaip šv. Onos atlaidus Sasnavoj ar Krekenavoj. Taigi nors Australijoje rėdoma ir Kalėdų senis ir puošiamos Kalėdų eglutės (įvairaus tipo pušelės, nes eglaičių nėra) tačiau vis dėl to mums išaugusiems šiaurės pusrutulio klimate, čionykščios Kalėdos palmių pavėsy daugiau panašios mūsų šv. Onos ar Žolinės atlaidams kaip žiemiškomis Kalėdų šventėms.

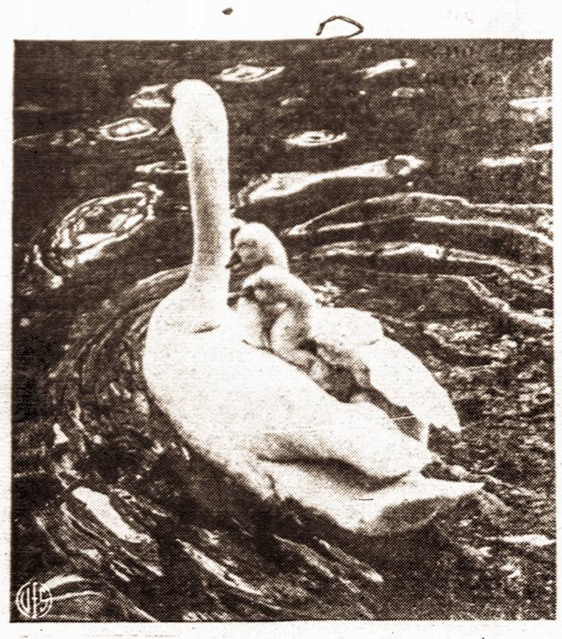

Gulbė su savo mažyčiais

SNIEGUOTOS ŠVEDIŠKOS KALĖDOS

Švedai Kalėdų šventes pradeda gruodžio 13 dieną, Šventos Liucijos dieną. Didelis Stockholmo dienraštis Stockholms Tidningen, sekmingai įgyvendino naują tradiciją,— rinkti kasmet Liuciją—tipišką švediską gražuolę: Laikraštis atrenka kandidates, o skaitytojai nubalsuoja, kuri iš kandidačių yra tinkamiausia į Kalėdų gražuoles.

Gruodžio 13 diena vyksta Liucijos vainikavimas, jos karnevališka kelionė per miestą, vakare didelė šventė miesto salėje, dalyvaujant visuomenės ir valdžios atstovams. Taip pat ir atskiri miestai, paskiros įmonės, fabrikai renka kasmet savo Liuciją. Nuo tos dienos suliepsnoja Kalėdų šventės gatvėse, prekybos namų languose, o privačiuose namuose žmonės iškabina prie lango žibančią Betlejaus žvaigždę.

Kalėdų vakarą žmonės eina pas vieni kitus su dovanų ryšuliais. Kiekvienas turi ką nors dovanoti ir kiekvienas ką nors gauti. Dovanų pasikeitimo valandai atėjus, pradedama atraišioti ryšuliai, susirinkusieji turi matyti kas kokią dovaną gauna, kiekviena dovana sutinkama džiaugsmo šauksmais. Vėlai naktį grįžta žmonės namo, išdalinę dovanas ir gabendamiesi gautas į jų vietą kitas.

Kalėdoms praėjus, prekybos namai turi daug vargo su dovanomis. Masės žmonių eina jas keisti į tas pačias krautuves, kur dovanos (daugiausia praktiški dalykai) buvo pirktos. Pirkėjai iš anksto įspėja krautuvininkus, kad gali būti, jog po Švenčių ateis dovanos gavėjas ir prašys ją pakeisti. Pirkliai yra priversti sutikti su tomis sąlygomis, nes kitaip dovanų pirkimas ir Kalėdų pelnai būtų daug mažesni.

Kalėdų arba žiemos šventės baigiasi tryliktą dieną po Kalėdų. Katalikai tuomet švenčia Trijų Karalių šventę, bet bendrai švenčių pabaigtuvės vadinamos tryliktuoju vakaru (po Kristaus gimimo). Tą vakarą vyksta Kalėdų eglučių apiplėšimas, jų nudekoravimas. Tą dieną paskutinį kartą dega švenčių iliuminacijos. Kitą dieną žmonės meta į gatvę išdžiūvusias eglutes, primenančias liūdną Anderseno pasaką apie laikiną laimę.

Vargu kuriame kitame krašte Kalėdos daro tokį didingą žiemos švenčių įspūdį, kaip Švedijoj ar Norvegijoj, kur daug sniego, eglių, elnių ir tokios tamsios, žvaigždėtos naktys.

Lietuviai pabėgėliai Stockholme ir didesniuose sambūriuose ruošia bendras Kūčias, skrisdami mintyse į aną pusę Baltijos jūros, kur anais laisvais laikais Kalėdos taip pat būdavo daugiausia laukiamos ir daugiausia atsiminimų palikusios šventės.

Kiek kur žuvo

Iš Chicagos National Safety Counsil paskelbta, kad per šių metų dešimt mėnesių Amerikoje nuo susisiekimo nelaimių žuvo 28,000 žmonių, kas reiškia 11 procentų daugiau, negu pareitais metais.

Iš Washingtono buvo pranešta, kad amerikiečių nuostoliai Korėjos pronte, lig prasidėjusios naujosios kontraofenzyvos, buvo 31,028, iš kurių 4,755 buvo užmušti, 21,662 sužeisti (iš kurių vėliau 548 mirė) ir 4,611 dingę be žinios.

Karaliaus kedė — gera vieta

Neseniai miręs švedų karalius Gustavas 'V' mėgdavo vakarais kalbėtis telefonu su tais žmonėmis, kurie paskambindavo į karaliaus rūmus. Jo numeris buvo panašus į vieno kinoteatro numerį. Vieną vakarą skambina tūlas jaunuolis ir klausia, ar jis negalėtų gauti dvi geras vietas.

— Aš turiu vieną gerą vietą, bet, gaila, aš noriu ją sau pasilaikyti, — atsakė karalius suklydusiam balsui.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

COOPER RESTAURANT

BAR & GRELL
Frank Milas
John L. Rimsa
Savininkai
101 COOPER STREET
Brooklyn, N. Y.

Linksmų Kalėdų ir
Laimingų Naujų Metų
THAMES BAR AND GRILL
JUOZAS ŠAPOLAS ir JONAS VAIGINIS
147 Thames St., Brooklyn, N. Y.

Linksmų Kalėdų ir
Laimingų Naujų Metų
FABIJONAS SARANKA
CENTRE BODY WORKS
York Avenue, at Fulton Street, Paterson, N. J.

Žieminių bei pavasarinių vyriškų paltų
ĮŠPARDAVIMAS
žemiausiomis kainomis
100% vilna
KAINOS PRADEDANT $20.
Išpardavimas vykdomas todėl, kad laukiama valdiškų užsakymų.
Dirbtuvė atdara kasdien iki 5 v. v.
Šeštadieniais ir sekmadieniais iki 7 v. v.
PALTAI SIUVAMI IR PAGAL UŽSAKYMUS
Norintieji įsigyti gerų, geros medžiagos ir gerai pasiūtų paltų, skubėkite pasinaudoti šia vienintele proga.
M. RIAUBA
Good Grade Clothes, Inc.
109 South 5-th Street, Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 7-5550

JONAS JAKAITIS
ir G. FEDORSHIK
MĖSOS KRATUVĖ
33 Siegel St., Brooklyn 6,
Geriausi mėsos gaminiai Tautiečiai prašomi atsilankyti gausite skilandžių, balionių ir kitokių mėsos gaminių specialiai šventėms paruoštų.

MAISTAS
QUALITY MEAT MARKET
Pirmos rūšies mėsa.
Priimami užsakymai vestuvėms ir kitokioms puotoms.
Savininkai:
Cr. Shimanskas,
Ch. Mitchell
483 GRAND STREET,
Brooklyn 11, N. Y.
EV. 8-4608

A. ANDRIUŠKEVIČIUS
Laikrodininkas
Taiso įvairių formų visokių rūšių laikrodžius greit ir pigiai.
245 Union Ave.,
Brooklyn 11, N. Y.

— SPRAY —
FIVE STAR
100% užtikriname sunaikinti tarakonus, skruzdėles, blakes ir kt. vabalus, naudojant šį efektingą vabalų naikintoją.
Kaina $4.75 galionas
$2.50 ½ galionc
Grąžiname pinigus atgal jei nepatenkinti.
Užsakyti telefonu:
GE 4-0128
(pristatome nemokamai New Yorke, Brooklyne ir Long Island)
FIVE STAR EXTERMINATING CO.
Frank Balugusius, sav
604 Rugby Road
Brooklyn 30, N. Y.

EDDIE'S BAR & GRILL
EDWARDAS PAVILONIS, Sav.
Naujai išdekoruotas restoranas ir salė.
Įvairūs gėrimai, šviežias maistas
LIETUVIŠKA NUOTAIKA
459 GRAND ST., BROOKLYN 11, N. Y.
Tel.: EV. 4-8698

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMA
JUOZAS GINKUS, VEDĖJAS
ŠEŠTADIENIAIS, NUO 2 IKI 3 VAL. PP.
IŠ WWRL, 5000 kcl.
495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9293

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų krautuvėje galima gauti batų, tinkamų visiems keturiems metų sezonams.
Lietuviams ypač gerai žinoma mūsų avalinės kokybė.
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV. 7-2043

A. NOVITZKIE
BARAS RESTORANAS SALĖ
Salė pramogoms vestuvėms ir susirinkimams
59-63 56th RD., MASPETH, L. I., N. Y.
Telefonas DA 6-7460

SUTVARKOMI BIZNIO TAKSAI
Mes sutvarkome įvairių rūšių bei jurisdikcijų taksus: federalinius, valstybinius, municipalinius Jungtinėse Valstybėse ir užsienyje.
Adv. St. P. Zubavičius, kuris turi teisės praktikuoti bet kuriame Jungtinių Amerikos Valstybių teisme, tvarko knygas bei rekordus pavieniams biznieriams, partneriams ir korporacijoms.
Patarnavimai atliekami ir laiškais. Be to, daromi asmeniški vizitai bet kuriose biznio įstaigose čia ir užsienyje.
Prašoma kreiptis angliškai ar lietuviškai, o aš suteiksiu sąžiningą patarnavimą.
STANLEY P. ZUBAWICZ (Zubavičius)
111 Ainslie Street, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas: EV. 4-3049

STANDARD FEDERAL SAVINGS and Loan Association of Baltimore City
Metinis dividentas 3%
Kiekvienas indėlis apdraustas federalinės valdžios apdrauda iki 10,000
684 Washington Blvd. Baltimore, 30, Md.

CAPPIELLO ĮSPĖJA:
Dabar laikas įsigyti tai, ko vėliau gali pritrūkti
Dabar kainos, palyginti, dar prieinamos
Cappiello krautuvėje dabar galima gauti radijo bei televizijos aparatų, šaldytuvų, skalbimo mašinų, dulkių siurblių, prosų, rašomųjų mašinėlių, dujomis bei aliejumi kūrenamų krosnių (gas ranges), lovų, stalų ir kitokių namų apyvokos dalykų.
Cappiello krautuvė jau 35 metai, kai sąžiningai tarnauja visiems savo klijentams.
Cappiello krautuvė gerai žinoma visiems lietuviams.
Čia galima gauti lietuviškų plokštelių
Cappiello krautuvė turi specialų skyrių lietuviams, kuriam vadovauja Charles J. Marma.
CAPPIELLO
706 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 8-7848.

Vasario 16 minėjimas

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 33 metų sukakties minėjimas bus 1951 m. vasario 18 d. Webster Hall, New Yorke.

Šiuo reikalu gruodžio 11 d. New Yorko Lietuvių Tarybos valdyba turėjo susirinkimą, kuriame buvo išrinktos komisijos iš šių asmenų: P. Montvilos, V. Abraičio, adv. K. Jurgelos, adv. St. Briedžio ir A. S. Trečioko.

Pakviesti lietuviai ir kitataučiai kalbėtojai. Dėl koncertinės minėjimo dalies tariamasi su solistais. Šokiams gros J. Thomas orkestras.

Bilietai jau atspausdinti, ir jie bus siuntinėjami draugijomis.

Visuotinis New Yorko Lietuvių Tarybos susirinkimas nutarta šaukti 1951 m. sausio 12 d.

TIKRAM LIETUVIUI NERA KALĖDŲ ŠVENČIŲ BE LIETUVIŠKOS KLYGOS

Knygyne Nemunas jūs gausite visas knygas išėjusias Amerikoje ir Vokietijoje tremties metu. Turime daug puikių knygų ir iš Nepriklausomos Lietuvos laikotarpio. Jei jūs iš anksto neesate pasirinkę knygų paprašykite mūsų knygų katalogą. Iš 500 pavadinimų tikrai rasite sau mėgiamų ir brangių knygų.

Švenčių proga nepamirškite ir apie mūsų knygyno Nemunas išleistas ir leidžiamas knygas.

Vilainis, Žmogus kuris amžinai keliavo, $3.50.

Makackų Magdutės byla, $1.

A. Fuld, Mirusiųjų karalius, romanas, $2.00.

Tuoj rašykite:

Knygynas Nemunas, 3143 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

Rengiamas Naujųjų Metų sutikimas

GREAT NECK, N. Y.— New Yorko apylinkėj gyvenantiems lietuviams Great Necke, Kasmočiaus svetainėj, 89 Stemboat Rd., gruodžio 31 d. vakare bus šaunus Naujųjų 1951 metų sutikimas, kurį rengia tos vietos Balfo skyrius.

Šis subuvimas bus paįvairintas šiai progai parengta programa ir įvairiomis pramogomis. Bus įrengtas laimės šulinys, iš kurio meškere kiekvienas dalyvis galės pabandyti savo laimę. Geriausioms valso ir polkos šokėjų poroms paskirtos dovanos. Bus taip pat ir kitų linksmų pramogų palinskminti svečius ir priminti jiems Nepriklausomos Lietuvos laikų Naujųjų Metų sutikimo parengimus.

Bilieto kaina į šį smagų pasilinksminimą tik $3.50 asmeniui, už ką svečiai dar nemokamai gaus užkandžius ir gėrimus.

Šokiams gros lietuviškas orkestras.

Pradžia 9 val. vakaro, o pabaiga 1951 metų sausio 1 d. 3 val. ryto.

Norintieji šiame Naujų Metų sutikime dalyvauti dėl bilietų įsigijimo kreipiasi pas A. Vasiliauską, 102 Maple St., Great Neck, L. I. arba pas K. Miklaševičių, 36 2nd St., Manhasset, L. I. Priešingai pasivėlavę, jų gali negauti, nes vietų skaičius į šį sutikimą yra labai ribotas. **K. M. K.**

KALĖDOS!

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ

495 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Čia galima gauti geriausios rūšies saldainių, specialiai Kalėdoms pagamintose dėžutėse. Gražiausios dovanos šeimoms, pavieniams asmenims ir jaunimui.

VAIKAMS — DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS KALĖDINIŲ ŽAISLŲ.

KALĖDOMS SVEIKINIMO ATVIRUTĖS lietuvių ir anglų kalbomis, pagamintos geriausių menininkų. RAŠOMOS PLUNKSNOS. Iš Vokietijos importuoti gražiausi Kalėdų eglutėms papuošalai.

30 metų patyrimas garantuoja, kad kiekvienas šioje krautuvėje apsilankęs bus patenkintas. Kiekvienas gaus dovanų — 1951 kalendorių.

ONA, JUOZAS IR SŪNUS JUOZAS GINKAI.

Linksmų Kalėdų ir
Laimingų Naujų Metų

STEPHEN BREDIS, Jr.

LIETUVIS ADVOKATAS

197 Havemeyer St., Brooklyn, N. Y.

Linksmų Kalėdų ir
Laimingų Naujų Metų

Visiems draugams ir pažįstamiems linki

JUOZAS GARŠVA,
JUOZAS GARŠVA, Jr.
JOHN PAULEY-PALIUKONIS
ANITA PALIUKONIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. 6th Street
VALANDOS:
8 — 10 ryte
1 — 2 popiet
6 — 8 vakare
Tel. EVergreen 8-9229

DR. BLADAS K. VENCIUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
VALANDOS:
9 — 12 ryte
2 — 9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. Ofiso STagg 2-0706
Namų — Jamaica 6-3834

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street
VALANDOS:
9 — 12 ryte
1 — 8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

Jau 10 metų, kai visi klauso
"LIETUVOS ATSIMINIMŲ"
radijo valandų,
kurios yra transliuojamos šeštadieniais nuo 4,45 iki 5,30 valandos iš stoties WEVD (1330 klc. — 5000 W).
Direktorius Jokūbas J. Stukas, 1264 White St., Hillside N. J. Tel. WAverly 6-3325.

Telefonas: *EVergreen 7-7411*
KLEEN KOL COAL CO.
LISAUSKO ANGLIŲ KOMPANIJA
Anglys, Coke ir Aliejus
496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Gyvenamoji vieta:
65-43 Grand Ave., TWining 4-8087 Maspeth, N. Y.
Telefonuoti po 5 val. vakarais

POVILANSKŲ BARAS IR RESTORANAS
SALĖ ŠEIMYNINĖMS PRAMOGOMS
158 GRAND STREET
Tel. EVergreen 4-9737 BROOKLYN, N. Y.

"AITVARŲ" KVARTETO
KONCERTAS — BALIUS
1951 m. sausio 14 d. (sekmadienį)
SCHWABEN HALL SALĖJE,
474 Knickerbocker Ave., Brooklyn 21, N. Y.
Programoje dalyvauja:
1) "AITVARŲ" KVARTETAS: dainuoja:
V. Bražėnas, B. Svogūnėlis, J. Ališauskas ir K. Skobeika
Vadovauja pianistas A. MROZINSKAS
2) Dramos aktorius H. KAČINSKAS
3) Rašytojas — Humoristas A. GUSTAITIS
3) A. JEZAVITO padidintas orkestras. Šokių metu — tango kontestas. Laimėtojams skiriamos dovanos.
Koncerto pradžia 5 val. p. p.
Bilietai gaunami pas J. Ginkų, 495 Grand St., B'klyn, N. Y.

Linksmų Kalėdų ir
Laimingų Naujų Metų
POVILANSKŲ RESTORANAS
BARAS IR SALĖ
ELENA PAVILANSKIENĖ,
Savininkė
158 Grand St., Brooklyn, N. Y.

M. STRIKOLIS
MAISTO KRAUTUVĖ
253½ E. MAIN STREET
Amsterdam, N. Y.
Tel. 1596

DAvenport 6-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 Grand Avenue
Maspeth, N. Y.

DeKALB TAVERN
VYNAS, LIKERIAI, ALUS
A. SINUS, sav.
352 Onderdonk Avenue
Brooklyn, N. Y.

JONAS SUTKAITIS,
Laikrodininkas.
Parduodami nauji ir taisomi bei atnaujinami seni laikrodžiai.
449 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y.

Linksmų Kalėdų ir
Laimingų Naujų Metų
Petras Lisauskas ir jo Anglių Kompanija
496 Grand St., Brooklyn, N. Y.

JOIN OUR NEW CHRISTMAS CLUB
Latest Quarterly Interest-Dividend **2%** Credited and Compounded Quarterly
A year on regular accounts
Interest starts from the first of every month on sums from $25 to $7,500
Deposits made on or before January 10, April 5, July 10, and October 5 will draw interest from the first of such months if left to the end of a 1/4 dividend period.
THE *Kings County*
SAVINGS BANK
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Ave.
Member Federal Deposit Insurance Corporation
BROOKLYN, N. Y.

B. J. SCHEGAUS
REAL ESTATE & INSURANCE AGENTAS
Seniausia lietuviška nekilnojamo turto ir draudimo įstaiga Brooklyne
Visada visiems sąžiningai patarnaujama.
195 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 7-1241.

NAUJŲJŲ 1951 METŲ SUTIKIMAS
KNAPP MANSION SALĖJE, 550-54 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
Programoje dalyvauja
1. Operos solistas Ipolitas Nauragis,
2. Dainų Kvartetas "Aitvrtri", vad. muziko Aleko Mrozinsko,
3. rašytojas Leonardas Žitkevičius ir
4. dramos aktorius Vitalis Žukauskas.
PROGRAMOS PRADŽIA 10 VAL. VAKARE
Šokiams iki 4 val. ryto gros džiaso orkestras
Įžanga: $2.50.
Bilietai — Kvietimai galima ir patariama iš anksto įsigyti J. Ginkaus Kavinėje, 495 Grand St., arba užsisakyti tel. GL. 5-6262.
Moksleiviams — studentams, (nedirbantiems) įžanga $1.50, prie įėjimo perkant.
Visus maloniai kviečia **S. ŠVIESA, N. Yorko Skyr.**

THE HALF SHELL
P. Janus ir G. Shlakis, Sav.
Įvairiausi gėrimai ir valgiai.
ROUTE 27-A, ISLIP, L. I., N. Y.
Bay Shore 2996.

GEORGE F. RACHUN
Restoranas, baras ir salė
Geri gėrimai ir šilti valgiai.
MORGAN AVE. ir HARRISON PLACE,
BROOKLYN, N. Y.
Tel. HY 7-9758

REUMATIŠKI SKAUSMAI

Deksnio galinga mostis, sudaryta iš daug skirtingų elementų, turi savyje galingą šilumą. Šildydama galingai, ištarpins Reumatiškus skausmus, rankų, kojų skaudėjimą ir tirpimą, dieglius, šaltį. Dauliui žmonių pagelbėjo ir tamstai pagelbės. Nelauk ilgiau, bet tuojau įsigyk **DEKENS OINTMENT**, arba rašykite į dirbtuvę. Kaina 2-oz. $1.00. 4-oz. $2.00. Ekstra didelė dėžė —16 oz. $5.00. Užtikrinam pasekmes ar pinigus gražiname.

DEKEN'S OINTMENT
P. O. Box 666, Newark, N. J.

Lietuviai advokatai

JOHN W. ANSELL
15 PARK ROW
NEW YORK CITY
Ofiso tel.: WO 2-3497 Namų tel.: NE 9-5689

STEP. BRIEDIS, Jr.
197 Havemeyer St.,
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-9394

CL. A. VOKET-VOKIETAITIS
41-40 74th Street,
JACKSON HEIGHTS, N.Y.
Tel. NEwtown 9-5972

ANT. J. WESLAN
(Vizlanskas)
16 Court St. Brooklyn, N.Y.
Tel. MAin 5-1260

SCHOLES BAKING, Inc.
LIETUVIŠKA DUONA—GERIAUSIA DUONA

V. LUKAS, vedėjas
Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilmėms. Visus užsakymus mes išpildome kogeriausiai.
532 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

MERIDEN MONUMENTAL WORKS
STATOME PAMINKLUS KAPINĖSE
JOHN McGINNIS, Sav.
65-39 Grand Avenue, Maspeth, N. Y.
Prie M. Olivet Kapinių
arba
Fresh Meadow Rd. ir N. Hempstead Turnpike
Flushing, N. Y.
Prie St. Mary's Kapinių
Telefonai DAvenport 6-0750 Flushing 7-9248

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y..
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME
MATHEW P. BALLAS, Direktorius
660 GRAND STREET, Tel. STagg 2-5043
ALB. BALTRŪNAS-BALTON, Reikalų Vedėjas
BROOKLYN, N. Y. NOTARY PUBLIC

Eastate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC. Tel. NEwton 9-4464

F. W. SHALINS
(ŠALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVIČIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
Koplyčia Laidotuvėms NOTARY PUBLIC

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

New Yorkas ir Apylinkė

Pas mus

Dainininkė Polyna Stoškiutė, gruodžio 17 d. išskrido į Paryžių gastrolėms. Stoškiūtė taip pat vyks į Ispaniją, kur ji pakviesta dainuoti Barcelonoj rengiamame Wagnerio Festivalyje.

Dr. Alb. Gedarovich, mūsų skaitytojo Vinco Gedaravičiaus sūnus, neseniai vedė Eleną Zabarauskaitę, tarnaujančią JAV laivyno ligoninėje.

P. Šimenienė, žinomo siuvėjų kontraktoriaus Jono Šimėno žmona, jau vienuolikti metai, kai eina Moterų Vienybės iždininkės pareigas. Ta proga Moterų Vienybė jai surengė pagerbimo pobūvį.

Juozas Ginkus išrinktas ALTS pirmojo skyriaus pirmininku. Kitoms pareigoms į valdybą išrinkti šie veikėjai: Sidzikauskas, Bačiauskas, Krulikas ir Valakas.

Dainininkė Florence Korsak ir V. Tysliavienė yra pakviestos tapti narėmis Philomusic Society of New York, kurios pirmininku yra žinomas dirigentas-pianistas C. Collenicos, neseniai su dainininku Mario Lanza išleidęs plokšteles iš MGM filmos "The Toast of New Orleans."

Povylas Kyrius, žinomas siuvėjų 54 skyriaus pareigūnas, Kalėdų švenčių proga prašo mus pasveikinti visus naujakurius ir palinkėti jiems sėkmės ateityje.

Vincas Valaitis su žmona Kalėdų švenčių proga siunčia sveikinimus Vienybei ir jos skaitytojams iš saulėtos Kalifornijos, kur jie tebetęsia savo atostogas.

Fr. Sinkevičienei, jauno laidotuvių direktoriaus Albino Baltrūno seseriai, Sideravičių namuose Bay Side, N. Y., gruodžio 3 d. buvo suruošta gimtadienio puotą, kurioje dalyvavo daug jos draugų.

Jonas Krunklys, Vienybės agentas New Yorke ir apylinkėse. Kalėdų švenčių proga sveikina visus laikraščio skaitytojus, rėmėjus ir draugus.

Jonas Jakaitis ir jo žmona Elzbieta, žinomi Brooklyno biznieriai, sveikina dr. K. Vyšniauską, neseniai išlaikiusį New Yorko valstybinius egzaminus ir gavusį teisę praktikuoti medicinką.

JUBILIEJINIS VIENYBĖS KONCERTAS JAU NETOLI

Į metinius Vienybės koncertus visada suplaukia didelės žmonių minios. Ir tai suprantama: Vienybės koncertai yra geriausi lietuviški koncertai Amerikoje.

Bet sekantis Vienybės koncertas bus jubiliejinis. Sueina lygiai 65 metai, kai Vienybė buvo įkurta anomis tolimomis pionierių dienomis... Taigi, šis Vienybės koncertas savo programa ir bendra minėjimo dvasia bus ypatingas.

Jau kuris laikas Vienybės skaitytojai teiraujasi, kokie artistai dalyvaus šio jubiliejinio koncerto programoje, — koncerto, kuris įvyks 1950 m. vasario 4 d. Webster Hall, New Yorke. Štai jie:

Florence Korsakaitė, neseniai atvykusi iš Kalifornijos ir čia New Yorke, turėjusi savo rečitelį dainuos Vienybės koncerte. Iš anksto galima užtikrinti, kad šia didelio balso dainininkė (dramatinis sopranas) neteks nusivilti.

Toliau. Pirmą kartą mūsų publika turės progos išgirsti operos dainininkę lietuvaitę Joan Francis. Tai lyrinis sopranas.

Visos Amerikos lietuvių publikos mėgiamas baritonas Algirdas Brazis iš Chicagos taip pat dalyvaus šio koncerto programoje.

Dar ne viskas. New Yorko lietuvių publika šiame koncerte pirmą kartą turės progos pamatyti profesionalinius baleto šokėjus — Liepiną ir Babuškinaitę.

Bus ir daugiau programos dalyvių. Bet apie juos vėliau. Pavyzdžiui, bus juokų iki soties, nes programoje taip pat dalyvaus aktorius Vitalis Žukaus.

Šiame koncerte bus specialus iškilmingas aktas senųjų Vienybės skaitytojų pagerbimui. Nereikia pamiršti, kad 65 metų laikotarpis, faktinai, yra visos mūsų tautos atgimimo laikotarpis.

Tai bus nepaprastas koncertas, kuriame dalyvaus svečių iš visų mūsų kolonijų.

Po koncerto programos, kaip paprastai, bus šokiai, kuriems gros Ad. Jezavito orkestras. Pradžia 4 v. p. p.

JOAN FRANCIS

JAUNASIS JUOZAS GARŠVA TAIP PAT LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Juozo Garšvos šeimai ir įstaigai Kalėdų Senelis atnešė labai malonią žinią. Iš Albany gautas pranešimas, kad Juozas Garšva, Jr. pilnateisis balzamuotojas ir laidotuvių direktorius.

Ši žinia ypač gerai nuteikė senį Garšvą, kuris, kaip ir kiekvienas tėvas, staiga pajuto, kad jo įkurtos firmos vardas nežus...

Šiuo atveju Juczas Garšvo sukūrė dinastiją. Tai lietuvių direktorių šeima. Kaip žinoma, Garšvos laidojimo įstaigoje dirba duktė Anita, žentas Jonas Pauliukonis Pauley ir dabar, štai, sūnus Juozas, kurio biografija, kaip vėliau matysome yra gana įdomi.

Gimęs prieš 27 metus, jaunasis Garšva, palyginti, yra daug matęs, daug išgyvenęs. Baigęs pradžios mokslą, šviesiaplaukis Garšviukas buvo pasiųstas į karišką mokyklą, kur jis buvo užgrūdintas ir paruoštas gyvenimui. Nenuostabu, kad jis pašauktas į kariuomenę, tuojau buvo pakeltas į antrojo leitenanto laipsnį.

Karo metu Juozas Garšva, Jr. buvo išsiųstas į Pacifiką, kur gavo pirmąjį kovos krikštą: buvo sužeistas. Bet ir čia jaunasis Garšva, kaip ir jo tėvas biznio srityje, darė geriau, negu kiti. Būdamas 22 metų amžiaus, Juozas Garšva, Jr. jau buvo kapitonas. Taip, jauniausias kapitonas visoje JAV armijoje...

Karui pasibaigus, kpt. Juozas Garšva, kaip ir daugelis jo amžiaus vyrų, grįžo namo ir pradėjo galvoti apie civilinį gyvenimą. Gal būt pirmą kartą jaunas Pacifiko kovų dalyvis atsiduria kryžkelėje, nes po pusketvirtų metų karo, jis savo širdyje pajunta tuštumą. Bet ir čia, kaip jau ne kartą gyvenime, jaunam sūnui ateina į pagalbą patyręs tėvas, kuris sako:

"Sūnau, eik mano pėdomis, —nesigailėsi.

Juozas Garšva, Jr., kuris iš pat mažens buvo prigulęs prie knygos, lankė kolegiją, studijavo, galutinai apsisprendė eiti tėvo keliais. Norėdamas būti nuoseklus ir šioje srityje, jaunasis Garšva baigia balzamavimo mokyklą, išlaiko kvotimus ir sąžiningai dirba savo tėvo įstaigoje, Mažа to, 1947 m. jis veda Oną Daukantaitę, žinomų Brooklyno biznierių dukterį, su kuria jis netrukus susilauks sūnaus.

Dabar, štai tėvų žmonos ir artimųjų džiaugsmui, Juozas Garšva, Jr. gauna pranešimą, kad jis pilnateisis laidotuvių direktorius.

Sekmės šiam jaunam, naujam ir savarankiškam biznieriui.

V.

FLORENCE KORSAKAITĖS KONCERTAS

Gruodžio 16 d. dieną Times Hall, New Yorke, įvyko Florence Korsakaitės rečitalis, kuriame atsilankė ne tik lietuviai dainos mėgėjai, bet ir nemažas būrys svetimtaučių meno žmonių ir kritikų.

Šį koncertą aprašydamas, New York Times pažymi, kad dainininkė dainavo šešiomis kalbomis. Dainininkė pasirinkusi žymiausių pasaulinių kompozitorių kūrinius ir norėdama kiekvieną jų atlikti originalo kalba, tikrai dainavo net šešiomis kalbomis. Jei kalbų skaičius ir negalėtų būti palaikytas ypatinga koncerto teigiamybe, tai jis jau parodo dainininkės pasirinkto repertuaro sudėtingumą.

Florence Korsakaitės koncerto programoje buvo Beethoveno, Brahmso, Ponchielli, De Falla, R. Hageman, W. Whitaker, E. Remick Warren ir kitų kūriniai.

Iš lietuvių kompozitorių, Florence Korsakaitė padainavo J. Gruodžio, M. Petrausko ir J. Tallat Kelpšos harmonizuotas dainas.

Jau New York Times kritikas, nors ir labai santūrus, turėjo pažymėti dainininkės aukštųjų gaidų tobulumą ir balso švelnumą. Kitų kritikų atsiliepimai dar palankesni ir daugiau nurodo dainininkės pažymėtinų savybių.

Florence Korsakaitė, kaip žinia, baigė aukštuosius teisės mokslus. Ji galėjo būti advokatė. Bet nebuvo tuo patenkinta. Ji studijavo muziką. Ir vis dar manė, kad nesurado sau atitinkančio kelio. Pradėjo dainuoti, ilgai studijavo dainos meną ir dabar jau galima pasakyti — ji surado tikrąjį savo pašaukimą.

Bent po šio Florence Korsakaitės debiuto New Yorke susidarė įspūdis, kad išaugo stambi mūsų meno pajėga. Dainininkė klausytojus pavergia savo meniškų įsijautimų į atliekamus kūrinius. Jos švelnumas ir nuoširdumas priverčia klausytoją kartu su dainininke išgyventi slypinčias atliekamoje dainoje emocijas.

Todėl šis Florence Korsakaitės rečitalis ir turėjo gilų pasisekimą publikoje. Ne visados debiuto metu dainininkė gali pilnai parodyti save. Jos tolimesnis pasisekimas nėra abejotinas. Ir čia tenka dainininkei palinkėti toliau sekmingai dirbti meno srityje, kartu populiarinant lietuvių muziką ir dainas.

Sv. Kar.

Tradicinis Moterų Vienybės balius

Jau keliolika metų, kai Moterų Vienybė rengia Naujų Metų sutikimo iškilmes. Tai tradicinis balius. Šiemet toks Naujų Metų sutikimo balius įvyksta gruodžio 31 d. Nichol's Inn, 948-50 Jamaica Ave., Brooklyne. Svečiai bus vaišinami gerai pagamintais valgiais ir gėrimais. Šokiams gros Ad. Jezavito orkestras. Nėra abejonės, kad ir šiemet į šį tradicinį balių susirinks visi Moterų Vienybės draugai. Pradžia 8,30 v. v.

Kalėdų Eglutė vaikučiams

Brooklyno Šeštadieninės Mokyklos Tėvų k-tas š. m. gruodžio m. 30 d. 3 v. p. p. Apreiškimo parapijos salėje ruošia Kalėdų eglutę visiems lietuvių vaikučiams gyvenantiems New Yorke ir jo apylinkėse.

Visiems atsilankiusiems vaikučiams Kalėdų senelis įteiks dovanėles.

Be Kalėdų senelio tos mokyklos mokiniai, vadovaujant mokytojams paruošė gražią ir turiningą programą: vaikų choras, vaidinimas, tautiniai šokiai ir kitka.

Maloniai kviečiame visus lietuvius vaikučius drauge su savo tėveliais ir kaimynais į Kalėdų Eglutės parengimą atsilankyti.

Vaikučiams įėjimas į salę 50 centų, tėvams ir suaugusiems įėjimas nemokamai.

Mieli vaikučiai nepamirškite atsilankyti ir atsivesti tėvelius.

Lietuvių Šeštadienio Mokyklos Tėvų Komitetas

Amerika Pirtyje

Brooklyno vaidintojų trupė dramos aktoriaus Vitalio Žukausko vadovaujama ateinančių metų vasario mėn. 25 d. ruošia savo pirmą spektaklį—vaidinimą. Statoma klasinė lietuvių Keturakio parašyta komedija Amerika Pirtyje. Šiam vaidinimui uoliai ruošiasi. Dekoracijas daro dail. Česlovas Janušas. Vaidinimas įvyks Ukrainian National Home, 216-218 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.

Kaip tenka patirti Amerika Pirtyje bus vaidinama ne tik Brooklyne, bet ir kituose miestuose.

TOKIOS TOKELĖS

Ar tai dėl laiko, ar fantazijos stokos kolegos iš Dirvos, įvesdami savo laikrašty naują skiltį, jai vardą paėmė: Tokios tokelės... Tai lyg ir komplimentas Vienybės Tokių Tokelių autoriui. Bet panašaus komplimento aš nereikalingas. Kolegos iš Dirvos neturėtų būti tokie dosnūs, nes ir aš savo nuolatinės skilties vardo niekam nenorėčiau užleisti...

***

Tarp įvairių įvairiausių naujovių, kurias tenka pažinti ir išmokti Amerikoj, yra menas pirkti. Kalėdos yra gera proga susipažinti su pardavinėjimo būdais, su legalizuotais prigaudinėjimais, kurių aukomis dažniausia yra naujai atvykę, kalbos neišmokę žmonės.

Kaip gintis nuo apgaulingų pardavėjų, kaip pažinti prekės kokybę ir kainas, toliausia yra pažengusios mūsų moterys, turinčios palinkimą praleisti laisvą dieną bevaikščiodamos po krautuves, apžiūrinėdamos prekes, kurias jos mano pirkti, kada pinigų turės. Ir kai toji laimingoji diena ateina, kada kišenėj yra atliekama viena kita dešimtinė dolerių, tokia moteris žino, ką ji nori pirkti, kiek ta pati suknelė ar rankinukas kainuoja Fifth Ave krautuvėse, kiek Brooklyne, kokia medžiaga ir visos kitos sąlygos.

Pirkėjos ar pirkėjai, kurie, vykdami iš darbo, bėga į pirmą pasitaikiusią krautuvę, ir svarbiausia, kurie iš kalbos ar išvaizdos atrodo esą naujokai, labai dažnai sumoka ne tik už prekę, bet ir už pirkimo meną. Pavyzdžiui: vienai poniai patiko lange suknelė su bliuskute. Įėjusi paprašė parodyti suknelę, ir negudriai užklausė: ar kaina $12.95 yra vien tik už suknelę, ar kartu su bliuskute. Kaip į tokį klausimą atsakys amerikoniška pardavėja? Žinoma, kad tiek kainuoja suknelė, už bliuskutę reikia primokėti $3.95.

Pirkinys patiko ponios pusseserei, čiagimei amerikietei. Jos abi nuvyko į tą pačią krautuvę nupirkti tą pačią dviejų dalių suknelę. Šį kartą sumokėjo už tą patį dalyką su bliuskute $12.95, vadinas tiek pat, kiek ponia "dypukė" sumokėjo vien tik už suknelę.

Kita ateivė užbėgo į gėlių krautuvę pasiteirauti kainų. Graži gėlė kainuojanti $8.00, keraminis vazonas $8.50, paaiškina vokiškos kilmės amerikietis. Kad ir brangu, bet reikalas būtinas, ateivė pasiima kitą dieną savo vyrą, ir vyksta parsinešti gėlę. Krautuvėje stovi ta pati gėlė, tas pats vazonas, tik kitas pardavėjas. Dėl visako jie iš naujo pasiteirauja kainos: gėlė $4., vazonas $4.50, atsako pardavėjas. Vietoj $16.50 žmonės sumokėjo $8.50, ir tik dėlto, kad tuo metu buvo kitas pardavėjas.

Aną vakarą grįždamas iš svečių pamečiau pirštinę. Buvau mokėjęs $8.25. Pirkau mažoj Williamsburgo žydiškoj krautuvėj. Nešinas likusią pirštinę, užėjau į didelękrautuvę Manhattene, ir papraiau panašių pirštinių. Kaina? Trys doleriai 95 centai. Atseit, antra tiek buvau permokėjęs.

Kiekvienas mokslas, neišskiriant ir mokėjimas pirkti, kainuoja pinigą, ypačiai šioje didžiojoj šaly, kur kainų priežiūra vadinama socializmu ir kratcmasi kaip baisiausio daikto.

Tai, tokios tokelės...

Vai Noris

Linksmų Kalėdų ir
Laimingų Naujų Metų

Visiems siuvėjams ir siuvėjoms Brooklyne

KAZYS KUNDROTAS

Lietuvių Siuvėjų 54 Lokalo Delegatas

PARDUODAMA maisto krautuvė (grosernė) 800 dol. savaitinės pajamos. 4 kambarių butas. 65 dol. nuomos už butą ir krautuvę. 8 metų nuomos kontraktas. Kaina 6,000 dol. Grynais pinigais reikia mokėti 3,500 dol. Tel.: TW 4-9170.

Viena gražiausių užeigų Brooklyne ir apylinkėje
WARWICK INN, Inc.
Edward & Aldona Polk,
Sav.
BARAS IR RESTORANAS
Įvairiausi gėrimai
LIETUVIŠKA NUOTAIKA
2836 FULTON STREET,
Brooklyn 7, N. Y.
TAylor 7-9852

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
ANTHONY COLUCCI
GRAND BARBER SHOP
170 GRAND STREET,
Brooklyn, N. Y.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
JONAS PATAŠIUS
Jewelry, Cosmetics & Religious Articles
307 GRAND STREET,
Brooklyn, N. Y.

TRADICINIS
MOTERŲ VIENYBĖS
NAUJŲ METŲ SUTIKIMO BALIUS
įvyks
1950 m. gruodžio 31 d.
NICHOL'S INN
948-50 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
VALGIAI IR GĖRYMAI.
ŠOKIAMS GROS AD. JEZAVITO ORKESTRAS
Pradžia 8,30 v. v.
Kviečiami dalyvauti visi Moterų Vienybės draugai bei prieteliai.

Vienybės
JUBILIEJINIS KONCERTAS
65 metų laikraščio įsikūrimo sukakties proga.
Bus labai įdomi programa.
Sekmadienį, 1951 m. vasario 4 d.
Pradžia 4 val. pp.
WEBSTER HALL
(Trečioji Ave. ir 11th St.)
New York, N. Y.

MIČIULIO RŪBŲ KRAUTUVĖJE...

Jūs galite gauti paltų ir siūtų žemesnėmis kainomis, negu bet kurioje New Yorko krautuvėje.

Bet, svarbiausia, jūs čia turite tą patį, šimto procentų vilnas ir pirmos rūšies darbo drabužių pasirinkimą. Nueikite persitikrinti!

E. P. MITCHELL CO.
Manufactures of
FINE CLOTHES FOR MAN
1245 BROADWAY BROOKLYN 21, N. Y.
GL 5-2246

(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija).